

19.11.2015

Juryens rapport

BEGRENSET PLAN- OG DESIGNKONKURRANSE

Arbeidsperiode 22.10.15 til 19.11.15

Prosjekt: Alta omsorgssenter, Alta kommune

1. Jury:

1. Kristin Jensen, leder for hovedutvalg Helse og Sosial, Alta kommune, juryens leder
2. Monica Nielsen, Ordfører, Alta kommune
3. John Helland, kommunalleder Helse og Sosial/prosjekteier, Alta kommune
4. Ingunn Torbergesen, nestleder Helse og Sosial, Alta kommune
5. Johanna Isaksen, virksomhetsleder Sykehjem, Alta kommune
6. Marie Stavang, virksomhetsleder Hjemmetjenester, Alta kommune
7. Urs Gutknecht, Arkitekt MNAL
8. Peter Maisenhölder, Diplom arkitekt FH/SIA
9. Astrid Reikvam, Sivilarkitekt MNAL

Jurysekretær Astrid Reikvam, Sivilarkitekt MNAL.

Konkurranseseksjonær er prosjektleder Johan Fredrik Nilsen, Alta kommune.

2. Deltakere/prekvalifiserte arkitekter og landskapsarkitekter:

1. Terje Grønmo Arkitekter AS /Linje Arkitektur /Architectopia AS
/Grindaker Landskapsarkitekter AS
2. Reiulf Ramstad Arkitekter AS /Gullik Gulliksen AS
3. HRTB AS /Landskaperiet AS
4. Stein Halvorsen AS /Bjørbeek & Lindheim AS
5. Asas arkitektur as /IN'BY AS

3. Mottatte forslag:

Det er bekreftet og dokumentert av konkurranseseksjonær at samtlige av konkurranseseksjonens forslagene er rettidig mottatt.

Motto på avleverte anonymiserte forslag mottatt innen gjeldende frist 15.10.2015:

Motto (alfabetisk rekkefølge):	Leveranse:
«Alt i Alta»	iht. krav for tegninger og dokumentasjon
«Lysning»	iht. krav for tegninger og dokumentasjon
«Lys og varme»	iht. krav for tegninger og dokumentasjon
«Rom for verdighet»	iht. krav for tegninger og dokumentasjon
«4711»	iht. krav for tegninger og dokumentasjon

Samtlige deltakere har levert pristilbud for videre prosjektering innen fristen 22.10.2015.

Navnekonvolutt og pristilbud ble først åpnet etter at juryen konkluderte og signerte juryens rapport.

4. Utstilling /offentliggjøring av forslagene:

Plansjene ble stilt ut i Alta Rådhus fra 30.10.2015 og forslagene ble deretter lagt ut på kommunens hjemmeside 02.11.15.

5. Jurymøter:

Juryen har hatt følgende 5 heldags evalueringsmøter i oktober og november 2015; 22.10, 29.10, 05.11, 12.11 og 19.11. Protokoll for kritikk samlet og individuell ble signert etter siste samling og deretter ble anonymiteten brutt ved at navnekonvolutt og pristilbud ble åpnet. Juryens avgjørelse vil være offentlig etter avsluttet arbeid.

Juryen har kontrollmålt oppgitte areal i prosjektforslagene som del av samlet vurdering

6. Evaluering:

Oppgaven skal løses i samsvar med de forutsetninger som er beskrevet i konkurranseprogrammet.

Gjennom prosjektkonkurransen ønsker man å finne fram til det løsningsforslaget som samlet sett ivaretar konkurransens forutsetninger og krav på en best mulig måte.

Juryens rapport inneholder samlet vurdering av forslagene og juryens konklusjoner fra juryarbeidet. I tillegg er individuelle vurderinger utarbeidet som skriftlig dokumentasjon. Disse danner grunnlag for juryens konklusjoner.

I uprioritert rekkefølge ble følgende kriterier iht. gjeldende konkurranseprogram vektlagt ved evaluering av konkurransebesvarelsene:

1. Tomtedisponering

Prosjektet vurderes ut fra samlet helhetlig disponering av tomten med plassering av bygninger og utendørs funksjoner, samt adkomstforhold og varelevering.

Følgende forhold er særlig vurdert iht. gjeldende konkurransekriterier:

- tilpasning til klimatiske forhold
- sol/skygge, varme/kulde og vegetasjon
- tomteutnyttelse og optimalisering
- tomtepotensialet
- volumoppbygging i forhold til landskapet og omgivelser
- landskapsarkitektur
- terrengbehandling

Plan for videre utvidelse av anlegget, skal også synliggjøres i forhold til helhetlig disponering av tomten med dens funksjoner.

2. Arkitektonisk hovedgrep

Prosjektet vurderes ut fra arkitektoniske uttrykk og masseoppbygging i forhold til funksjoner, landskap, omgivelser forøvrig samt materialvalg.

Byggets utforming som omsorgssenter med dens funksjoner og møteplass for nærmiljøet vurderes.

Følgende forhold er særlig vurdert iht. gjeldende konkurransekriterier:

- arkitektonisk hovedgrep, volumoppbygging
- grep for utforming av objektet i forhold til sted og funksjon
- fremtidsrettet anlegg
- materialer og overflater

3. Funksjonalitet

Prosjektet vurderes ut fra oppfyllelse av gjeldende funksjonsanalyse og romprogram. Mulighet for effektiv arealutnyttelse ved en senere utvidelse forutsettes. Prosjektets utviklingsmuligheter og potensialet for videre bearbeiding, vurderes i sammenheng med generelle vurderinger av konseptets generalitet og fleksibilitet.

Følgende forhold er særlig vurdert iht. gjeldende konkurransekriterier:

- plassering av funksjoner
- arealeffektive løsninger og logisk funksjonsplassering
- framtidsrettet og arealeffektiv planløsning som er tilrettelagt for effektiv drift
- framtidsrettet utforming og organisering av bogruppene
- bokvalitet
- logistikk, dvs. gode løsninger for intern og ekstern kommunikasjon
- Husbankens krav

4. Økonomi

Arealøkonomi og arealeffektivitet vurderes spesielt, da dette er av stor betydning for prosjektets totaløkonomi. Hvordan arealene utnyttes i både første og senere byggetrinn, samt brutto- /nettoareal, sjekkes spesielt.

Andre særskilte forhold knyttet til tekniske løsninger som vurderes å være kostnadsdrivende vil også bli vurdert.

Følgende forhold er særlig vurdert iht. gjeldende konkurransekriterier:

- prosjektøkonomi og gjennomførbarhet
- grep for tekniske løsninger

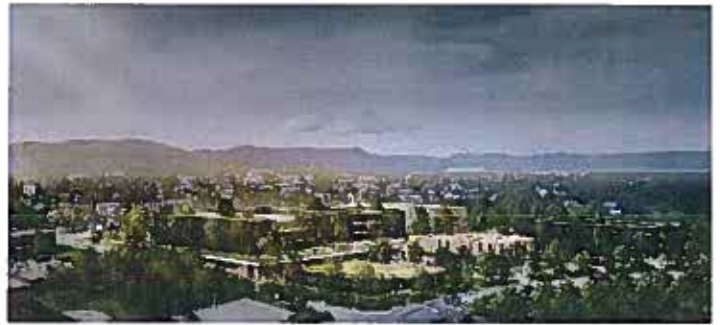
5. Energi og miljø

Energiforbruk forutsettes i henhold til TEK 10.

Følgende forhold er vurdert iht. gjeldende konkurransekriterier:

- miljøprofil for prosjektet
- miljøprofil, dvs. gode og miljøriktige løsninger som reduserer ressursbruk og klimabelastning

Forslagene med motto:

«Lysning»

«Alt i Alta»

«Lys og varme»

«Rom for verdighet»

«4711»

SAMLET VURDERING

Innledning

Juryen har i sitt arbeid forholdt seg til gjeldende konkurranseprogram med alle vedlegg og evalueringskriterier. Likebehandling av forslagene i forhold til dette, har vært vesentlig i juryens arbeid.

Juryen har videre sett det som viktig å vurdere konkurranseforslagenes fleksibilitet til å ta opp i seg endringer og justering i et videre prosjektforløp, innenfor gjeldende hovedgrep.

De to prosjektene som samlet sett svarer best på oppgaven iht. gjeldende konkurransegrunnlag, kåres som vinnere og rangeres.

1. Tomtedisponering

Konkurransedeltakerne har på ulik måte forholdt seg til tomtens særlige utfordringer med terrengfall mot syd, byen i vest og skogen mot nord, samt påkobling til Follumsvei som det sentrale aktive gateløpet. Likeledes hvordan egnede uteoppholdsareal mot syd er vektet, da dette er særlig viktig på 70 grader nord med dertil lave solvinkler. Prosjektforslagene både før og etter evt. senere utbygging, er vurdert som del av samlet grep.

«Lys og varme» og «Rom for verdighet» har lagt bebyggelsen lengst sydvest på tomten, slik at den danner en rygg mot furuskogen og gir samlende uteoppholdsareal mot nord og øst. Senere videre utbygging i øst vil ytterligere forsterke prosjektforslagenes grep med etablering av vesentlige uteoppholdsareal mot nord. Juryen mener etablering av slike nordvendte uteoppholdsareal i skyggen av ny bebyggelse, ikke bidrar til å skape gode nok uteoppholdsareal for nytt omsorgssenter i Alta. «4711» plasserer også ny bebyggelse slik at skyggefulle uteoppholdsareal mot nord og mellom lamellene etableres, et grep som juryen mener ikke gir gode nok utvendige areal for brukerne av nytt omsorgssenter.

Overgangen fra bysentrum til mer åpne områder med skog og småhus er søkt styrket i prosjektforslagene «Alt i Alta» og «Lysning», med etter juryens vurdering dertil egnet bygningsstruktur for dette. Prosjektforslagene har videre tilrettelagt godt for etablering av gode landskapsrom mot syd. Juryen mener dette sikrer egnede uteoppholdsareal for omsorgssenterets brukere, tilpasset disse breddegrader. «Lysning» har også vevd sammen bebyggelse og landskap, slik at uteoppholdsareal er etablert på 2 nivå. Juryen mener «Lysning» med dette grepet har sikret uteoppholdsareal på bakkeplan både for beboere og for fellesfunksjoner på en unik måte. Mulighet for vandring/bevegelse utomhus er tema i «Lysning», som en ytterligere kvalitet for prosjektforslaget.

Tomtas angrepspunkt for trafikk er vurdert som best egnet fra Follumsvei, slik det fremgår av konkurransegrunnlaget og flertallet av konkurransedeltakerne har konkludert. Anleggets korttidsparkering og hovedtorg ligger her i et åpent sydvestvendt samlende areal. Juryen har vurdert at når dette tilrettelegges stort nok, vil det også kunne være egnet for opphold. «Alt i Alta» og «Lysning» tilrettelegger på en god måte både for uteoppholdsareal, adkomst og parkering mot Follumsvei. Juryen har vurdert at «4711» ikke har koblet anlegget godt nok mot Follumsvei, som det sentrale aktive gateløpet iht. konkurransegrunnlaget.

Nedkjøring til parkeringshus lengst nord i Dr. Kvammes vei opptar ikke verdifullt uteoppholdsareal. Varelevering fra p-hus gir effektiv arealbruk. «Lysning» foreslår dette på best mulig måte.

Funksjoner som er mest relevante at knyttes mot byen og som skal ta del i byens dagligliv er botilbud for yngre brukere og omsorgsboliger i separate bygg, slik at disse ikke institusjonaliseres unødig. «Rom for verdighet» har ikke gitt omsorgsboliger for yngre brukere et tilstrekkelig egnet separat bygg og «4711» har etablert et bygg for disse brukerne i en for tilbaketrukket og klemte situasjon. «Lys og varme» har gitt botilbud for yngre brukere en egnet separat plassering mot Follumsvei, men øvrige omsorgsboliger har fått en unødig tilbaketrukket situasjon. Juryen mener «Lysning» og «Alt i Alta» har gitt både omsorgsboligene og botilbud for yngre brukere en svært egnet plassering mot Follumsvei i separate bygg, med god kontakt til egnede uteoppholdsarealer.

Sykehjemsdelen som tilbaketrukket funksjon, mener juryen er et godt grep for denne brukergruppen. «Lysning» og «Alt i Alta» er vurdert av juryen å ivareta dette best.

Juryen mener det er fordelaktig at gode uteoppholdsareal og effektiv adkomstssituasjon sikres både før og etter mulig videre utbygging. «Lysning» ivaretar romslige uteoppholdsareal på to nivå mot syd på en svært god måte. Dette blir ivaretatt også etter videre utbygging.

2. Arkitektonisk hovedgrep

De ulike konkurranseforslagene har foreslått skala for ny bebyggelse i 4 etasjer i samsvar med øvrige større serviceanlegg i Alta. Juryen mener dette er et godt utgangspunkt for etablering av volum for nytt omsorgssenter i Alta. «Lys og varme» og «Rom for verdighet» foreslår ytterligere etasjehøyde ved etablering av skråtak som en 5. etasje. Disse forslagene plasserer store volum tett mot sydvest. Juryen mener skala for ny bebyggelse med dette blir for dominerende for byen, stedet og funksjon som omsorgssenter. Boligbebyggelse med hjemlig preg, er også vanskelig å oppnå med dette grepet. «4711» foreslår en streng ortogonal struktur, som etter juryens vurdering gir et unødig dominat uttrykk for denne type hjemlig bebyggelse.

«Alt i Alta» integrerer bebyggelse med landskap ved å bryte opp volum tilpasset stedet med en menneskelig skala som bomiljø. I «Lysning» er bebyggelse og landskap ytterligere integrert i 2 plan, slik at bebyggelsen ikke ruver over landskapet i mer enn 3 etasjer noe sted. Dette gir etter juryens mening ny bebyggelse i omsorgssenteret en skala særlig godt tilpasset stedet. Utforming av volum integrert i landskapet som vevsstruktur sikrer uteoppholdsareal på flere nivå, som særlig kvalitet. Juryen mener nivådelt landskapstilpasset grep for ny bebyggelse som foreslått i «Lysning», sikrer en menneskelig skala for omsorgssenteret på en svært god måte. Direkte adkomst til bakkeplan for 1/3 av beboerne skaper også en svært god situasjon for disse.

Vridning av bygningskroppene slik «Alta i Alta» og «Lysning» foreslår, skaper bevegelse mot landskapet til forskjell fra ortogonal struktur. Dette grepet sikrer også mulighet for en friere justering av volum etter behov i et videre prosjektførløp. Juryen mener dette er et godt grep både for landskapstilpasning og for etablering av en fleksibel struktur for videre justeringer. «Lysning» foreslår videre utforming med bølgende fasader på bakkeplan i det mer offentlige arealet, som juryen mener er et godt grep for denne funksjonen. Møteplass/torget med en ekspressiv form i eget volum sikrer dette særlig som adskilt funksjon, både for eksterne brukere og interne, på en god måte i «Lysning».

Sykehjem og omsorgsboliger er gitt et felles samlet eller variert uttrykk. Juryen mener variasjon i utforming av disse ulike enhetene, bidrar best til å hindre institusjonspreg samt skape et mer hjemlig preg på omsorgssenteret. Både «Rom for verdighet», «Lys og varme» og «4711» samler funksjonene i større volum med et enhetlig preg. Juryen mener at omsorgssenteret på denne måten oppfattes som en unødig stor institusjon. «Lysning» og «Alt i Alta» skiller omsorgsboligene fra institusjonen forøvrig med et annet uttrykk, slik at disse på en god måte oppfattes som adskilte funksjoner. Foreslått materialbruk gjenspeiler også variasjon i funksjoner på en god måte. Omsorgsboligene utformes på denne måten bedre tilpasset anleggets friskere brukere. Juryen mener særlig «Lysning» har utformet et anlegg som gir entydige kvaliteter til ulike brukere og beboere av anlegget, samt nærmiljøet forøvrig.

3. Funksjonalitet

Åpen tydelig adkomst fra Follumsvei gir god entre til omsorgssenteret. Hovedinngang og møteplass/torg er videre vesentlig areal for introduksjon til anlegget. Dette arealet skal fungere som hjerte i bygget med dertil definerte funksjoner. Når det skal fungere som kommunikasjonsareal/gangareal samtidig som funksjonsareal, kan dette begrense bruken som adskilt funksjon. Både «Alt i Alta» og «Rom for verdighet» kombinerer kommunikasjonsknutepunkt og møteplass/torg på en slik måte at effektiv bruk av funksjonsarealet blir mindre god. «4711» etablerer en langstrakt kommunikasjonsakse mindre egnet som avgrenset areal for definerte funksjoner som møteplass/torg. «Lys og varme» skiller kommunikasjonsareal fra møteplass/torg på en god måte. «Lysning» har etablert separat vestibyle som egnet knutepunkt for sentral kommunikasjon. Møteplass og torg som eget funksjonsareal er her lagt i separat bygg ved hovedinngang. Dette gir mulighet

for å benytte disse arealene mer nøytralt for både byens befolkning og omsorgssenterets brukere. Juryen mener derfor dette er et godt grep for plassering av denne funksjonen.

Omsorgsboliger og botilbud for yngre brukere er ønsket med separat beliggenhet. Juryen har derfor særlig diskutert god beliggenhet for disse enhetene. Med bakgrunn i å begrense anleggets institusjonspreg samt skille disse brukergruppene fra sykehjemsdelen, er plassering mot sydvendte egnete uteoppholdsareal og Follumsvei som aktiv gate til byen, vurdert som best egnet. Det er kun «Alt i Alta» og «Lysning» som sikrer en slik god plassering av omsorgsenhetene. «Lysning» etablerer også som eneste prosjektforslag direkte adkomst til bakkeplan for 1/3 av omsorgsboligene på en særdeles god måte.

Plassering av sykehjem som tilbaketrukket enhet fra Follumsvei og adskilt fra omsorgsboligene, er vurdert av juryen som det grepet som bidrar til minst mulig institusjonspreg og som ivaretar sykehjemsfunksjonene best. Muligheten for uteoppholdsareal mot syd og dagslys med egnet solretning for innvendige areal, etableres best når denne bebyggelsen legges nord på tomten og åpner opp mot syd. «Alt i Alta» og «Lysning» ivaretar med foreslått grep, den beste plassering av sykehjemsavdelingene. I «Lysning» vil også ca. 1/3 av sykehjemsbeboerne få direkte tilgang til uteoppholdsareal på bakkeplan, som er vurdert av juryen som en særlig kvalitet i dette prosjektforslaget.

Etablering av atrium for omsorgs-/sykehjems bebyggelse gir mulighet for dagslys fra to retninger, som er et godt grep for disse boenhetene. Mulighet for «vandring» i åpent gangareal inn mot åpent atrium er også etter juryens vurdering konkludert som en kvalitet for disse brukerne. «Lysning» foreslår et slikt grep som særlig kvalitet for sykehjemsbeboerne. De øvrige konkurransedeltakerne foreslår organisering av sykehjemsboenhetene langs korridor, med mulighet for oppdeling og åpenhet inn mot avdelingenes fellesareal. «Alt i Alta» og «Lys og varme» foreslår slike åpne fellesareal for sykehjemsboenheten. I «4711» og «Rom for verdighet» er disse fellesarealene i for begrenset grad åpne. Samdrift av 2 bogrupper (hver på 18 boenheter) er mulig både horisontalt og vertikalt i en avdeling i samtlige av forslagene, med unntak av «4711» hvor denne fleksibiliteten ikke er sikret.

Hjemmetjenesten er vurdert med best beliggenhet når egen inngang og nærhet til parkering er sikret. Legesenter er ønsket skjermet for gjennomgangstrafikk og med mulighet for egen adkomst. «Lysning» løser hovedplassering av disse funksjonene best. «Alt i Alta» og «Lysning» er vurdert å inneha best fleksibilitet for justering av disse forhold i et videre prosjektforløp.

Rehabiliteringsavdeling er ønsket knyttet til omsorgsboligene og korttids- rehabiliterings- og avlastningsavdelingen. Juryen ser at det for flertallet av deltakerne har vært vanskelig å etablere beliggenhet nær begge disse enhetene, men videre bearbeiding vil kunne sikre dette.

Forholdet mellom kompakte bygningskropper som kan gi funksjonseffektive og energiriktige bygg, er diskutert i forhold til behovet for dagslys. I «Rom for verdighet» er for mange funksjonsareal lagt uten dagslys, et grep som juryen mener ikke gir gode nok forhold for disse arealene. Videre justering for dette vil øke prosjektets areal og redusere oppnådd kompaktet.

Kjøkken og adkomst varelevering samt storkjøkken nær Alta nærsykehus i nord er delvis løst i konkurranseforslagene. Juryen ser at videre bearbeiding av storkjøkken uansett er nødvendig.

Minimering av adkomst til parkeringsanlegg og varelevering etablerer et godt grep for effektivisering av dette. Parkering og drift i bakre del av hovedplan fremfor kjeller gir særlig effektiv tilgang til disse arealene, slik «Lysning» foreslår.

4. Økonomi

Deltakerne har kostnadsberegnet forslagen med ulikt utgangspunkt, slik at direkte sammenligning av disse beregningene ikke er relevant. Oppgitte rammekostnader på fra 25.000,- kr pr. kvm til 37.000,- kr pr. kvm gjenspeiler ikke kvalitetsforskjeller, men ulike beregningsmetoder. Det er det videre prosjektførløpet som vil konkludere med prosjektets kvalitetsnivå og endelig rammekostnad pr. kvm.

Forslag med effektive netto programareal og dertil lav b/n faktor for å oppnå et lavest mulig bruttoareal, vil gi Alta kommune det best grepet for etablering av et arealøkonomisk prosjekt.

Både «4711» og «Rom for verdighet» mangler flere netto funksjonsareal iht. program. «Lys og varme» mangler også noen programareal. Juryen mener deltakerne med dette har vært for lite presise med å inkludere alle areal som forutsatt i konkurranseprogrammet. Disse prosjektene vil derfor få et høyere bruttoareal enn oppgitt, når prosjektene bearbeides for dette. «Rom for verdighet» mangler betydelig med funksjonsareal uten dagslys. «4711» og «Rom for verdighet» mangler kommunikasjonsareal som er vurdert at vil øke arealet. For «Alt i Alta» gjelder dette også i noen grad. Dette har da også konsekvenser for prosjektenes kostnader.

Kun «Lysning» har inkludert alle nettoareal iht. program og b/n faktor som normalt for denne type bebyggelse. Prosjektenes fleksibilitet til å redusere eller øke areal er vurdert, og det er konkludert med at «Lysning» også har etablert et grep som gjør det enklest å evt. redusere areal uten store endring av hovedgrep.

Effektiv plassering av areal ifm videre utbygging, er forutsatt. Når videre utbygging ikke forutsetter vesentlig ombygging i eksisterende anlegg, vil dette samlet sett være mest arealøkonomisk. «Lysning» løser dette best.

5. Energi og miljø

Konkurransegrunnlaget etterspør miljøriktige løsninger, men ikke utover TEK 10. Viktige forutsetninger for å oppnå lav energibruk, er å planlegge arealeffektivt og kompakt for å redusere varmetap fra bygget gjennom ytterflatene.

Juryen kan ikke se at prosjektene entydig kan vurderes opp mot hverandre for dette tema. Det er imidlertid forutsatt videre bearbeiding for dette i et videre prosjektførløp.

Konklusjon

Konkurransedeltakerne i begrenset plan- og designkonkurranse for Alta omsorgssenter har samlet sett levert et godt grunnlag for evaluering. Prosjektforslagene viser alternative løsninger for nytt omsorgssenter, belyst på en god måte.

Juryen har vurdert prosjektene i forhold til tomtediskonering, arkitektonisk hovedgrep, funksjonalitet, økonomi, samt utviklingspotensial. Særlig har juryen vurdert bygningsvolumenes plassering, i forhold til Alta med beliggenhet på 70 grader nord og dertil lave solvinkler.

Samlet sett har «Alt i Alta» og «Lysning» etablert det beste grepet for plassering av ny bebyggelse, som ivaretar egnete uteoppholdsareal mot syd og vest.

«Lysning» har også som eneste forslag sikret uteoppholdsareal for 1/3 av boenhetene direkte på bakkeplan, noe som er vurdert av juryen som en særlig kvalitet for dette prosjektforslaget. Vevsstruktur mellom landskap og bebyggelse i «Lysning» sikrer interaksjon mellom bebyggelse og landskap over 2 plan særlig godt.

«Alt i Alta» og «Lysning» sikrer effektive funksjonsareal for god drift av omsorgssenteret. «Lysning» skiller offentlige og private areal på en god måte og skaper boenheter med svært gode dagslysforhold via atrium.

De to forslagene med best hovedgrep og fleksibilitet for å kunne videreføres til det prosjektet som samsvarer med gjeldende konkurransegrunnlag, kåres som vinnere.

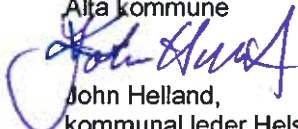
Juryen har konkludert med at vinnere av Plan- og designkonkurransen for Alta omsorgssenter er «Lysning» og «Alt i Alta» rangert som følger:

1. «Lysning»
2. «Alt i Alta»

Juryen vil vektlegge at «Lysning» har det beste grepet for videreføring av nytt omsorgssenter for Alta kommune og anbefaler videreutvikling av prosjektet i henhold til juryens vurderinger.

Kristin Jensen, juryens leder
leder for hovedutvalg Helse og Sosial
Alta kommune

John Helland,
kommunal leder Helse og Sosial/prosjekteier
Alta kommune

(sign.)

Johanna Isaksen,
virksomhetsleder Sykehjem
Alta kommune

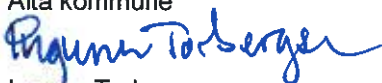
Peter Maisenhölder,
diplom arkitekt FH/SIA

Astrid Reikvam,
sivilarkitekt MNAL
jurysekretær

Monica Nielsen,
Ordfører
Alta kommune

Ingunn Torbergsen,
nestleder Helse og Sosial
Alta kommune

Marie Stavang,
virksomhetsleder Hjemmetjenester
Alta kommune

Urs Gutknecht,
arkitekt MNAL

«Lysning»

1. Tomtedisponering

«Lysning» refererer til den åpne urbane bebyggelsen i Alta sentrum med store mellomrom mellom de ulike bygningene. Tomtearealet for nytt omsorgssenter ligger mot furuskogen, akkurat utenfor denne sentrumsbebyggelsen. Overgangen fra bysentrum til mer åpne områder med skog og småhus er søkt styrket i dette prosjektforslaget. Tomtens utfordringer med terrengfall mot syd, byen i vest og skogen mot nord samt påkobling til Follumsvei som det sentrale aktive gateløpet er særlig vektet. Likeledes hvordan egnede uteoppholdsareal mot syd er sikret. For Alta på 70 grader nord, med dertil lave solvinkler, er dette særlig viktig. «Lysning» har etablert hovedgrep som sikrer dette særlig godt.

Prosjektforslaget har vevd sammen bebyggelse og landskap, slik at uteoppholdsareal er etablert på 2 nivå. Juryen mener «Lysning» med dette grepet, har sikret uteoppholdsareal på bakkeplan både for fellesfunksjonene og boenhetene på en unik måte. Vevsstrukturen mellom natur og bebyggelse etablerer et offentlig areal mot Follumsvei og byen med dens sosiale liv og et mer halvprivat utenfor sykehjems boenhetene i 2. etasje. God interaksjon mellom innvendige og utvendige areal på to plan, vil på denne måten styrke intimitet mellom bygg og natur svært godt. Mulighet for vandring/bevegelse utomhus er videre et tema i «Lysning», som ytterligere kvalitet for prosjektforslaget. Hierarki av uteoppholdsareal er samlet vurdert som viktig både visuelt for innvendige areal og funksjonelt som oppholdsareal. «Lysning» ivaretar dette på en god måte.

Utomhusplan 1:

Etter første byggetrinn vil noe skogsareal stå ubebygd i nordøst, med visuell kvalitet som vil fjernes ved senere utbygging. Senere utbygging vil imidlertid ikke redusere omfanget av gode sydvendte uteoppholdsareal.

Forslagets angrepspunkt for trafikk er lagt til tomtens sydlige del mot Follumsvei. Anleggets korttidsparkering og hovedtorg ligger her i et åpent sydvendt samlende areal, tilstrekkelig stort slik at det også er egnet for opphold. Nedkjøring til parkeringshus er fra helt nord i Dr. Kvammes vei og opptar dermed ikke verdifullt uteoppholdsareal. Varelevering er fra p-hus på en tilfredsstillende måte.

Funksjoner som er mest relevante at knyttes mot byen og som skal ta del i byens dagligliv er omsorgsboliger og botilbud for yngre brukere i separate bygg, slik at disse brukergruppene ikke unødig institusjonaliseres. Juryen mener «Lysning» har gitt disse funksjonene en svært egnet plassering mot Follumsvei, i separate bygg med god kontakt til gode uteoppholdsareal.

Sykehjemsdelen er mer tilbaketrukket som funksjon, noe juryen mener er et godt grep for denne brukergruppen.

Ytterligere utbygging vil også kunne videreføre overordnede grep i «Lysning», med romslige uteoppholdsareal på to nivå mot syd på en god måte.

2. Arkitektonisk hovedgrep

Skala for ny bebyggelse i «Lysning» er i 4 etasjer i samsvar med øvrige større serviceanlegg i Alta. Bebyggelse og landskap er imidlertid integrert i 2 plan, slik at bebyggelsen ikke ruver over landskapet i mer enn 3 etasjer noe sted. Dette gir etter juryens mening ny bebyggelse i omsorgssenteret en skala som ruver begrenset, godt tilpasset stedet. Utforming av volum integrert i landskapet som vevsstruktur, sikrer uteopphold på flere nivå, som særlig kvalitet for interaksjon mellom innvendige og utvendige areal.

Volumenes utforming og plassering er særlig tilpasset mulighet for variert grøntstruktur og uteoppholdsareal mot syd. Juryen mener at med nivådelt landskapstilpasset grep for ny bebyggelse som foreslått i «Lysning», sikres en menneskelig skala for omsorgssenteret på en svært god måte.

Vridning av bygningskroppene i «Lysning» skaper bevegelse mot landskapet til forskjell fra ortogonal struktur. Dette grepet sikrer også mulighet for en friere justering av volum etter behov i et videre prosjektførløp. Juryen mener dette er et godt grep både for landskapstilpasning og for etablering av en fleksibel struktur for videre justeringer.

Bebyggelsens nedre nivå mot Follumsvei tilhøre byens mer aktive liv. Horisontal bevegelse og utforming med veggflate som bølger seg, gjenspeiler dette nivåets funksjon. Utforming med bølgende fasader mot bakkeplan i det mer offentlige arealet, mener juryen er et godt grep for denne funksjonen. Juryen har videre vurdert det som positivt at adkomstssituasjonen i «Lysning» er romslig og entydig fra flere retninger. Adskilt bygningsvolum for møteplass og torgfunksjon med en markant form sikrer dette som tydelig funksjon, like mye for eksterne brukere som interne på en god måte.

Sykehjem og omsorgsboliger er gitt et felles uttrykk med kubiske volum på 3 etasjer og med direkte adkomst til bakkeplan for 1/3 av beboerne. Juryen mener disse bygningenes vertikalitet, står i fin kontrast til bebyggelsens øvrige horisontale landskapsintegrering.

Foreslått materialbruk gjenspeiler også nivåenes utforming. Nedre nivå, «basen», er utformet som det offentlig tilgjengelige arealet med bølgende fasade i lyst treverk (oljet kjerneved) og boligene som likeverdige kubiske volum hevet over dette er gitt en stram mørk fasade (karbonisert treverk). Fasadeutforming og materialvalg bidrar, etter juryens vurdering, på en god måte til etablering av et anlegg med karakter.

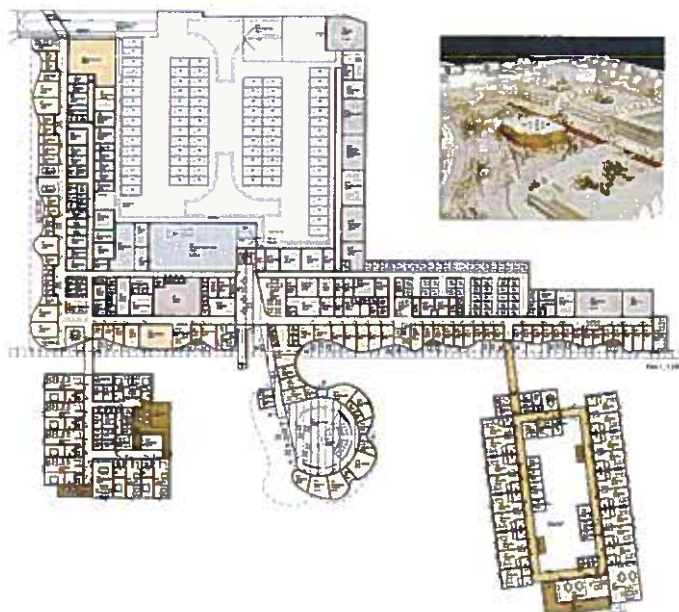
Juryen mener «Lysning» samlet sett har utformet et anlegg som gir entydige kvaliteter til brukere og beboere av anlegget, samt nærmiljøet forøvrig.

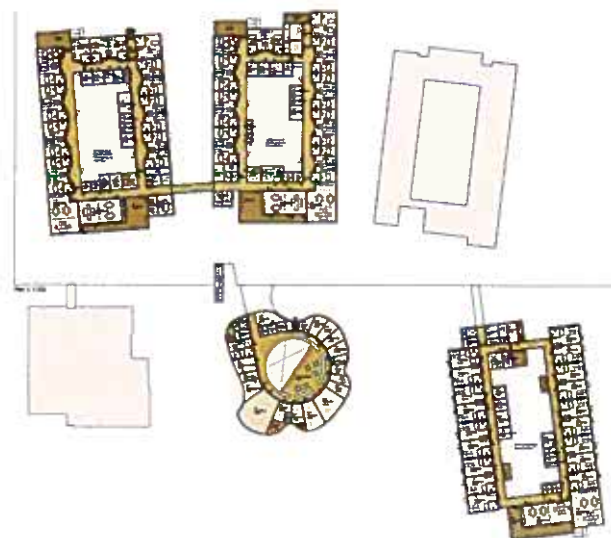
3. Funksjonalitet

«Lysning» har etablert et romslig utvendige sydvendt areal egnet for opphold og som introduksjon til hovedinngang. Vestibyle har egnet funksjon som knutepunkt for sentrale fellesfunksjoner. Kun 1 sentral heis for vertikal kommunikasjon er vurdert som for lite.

Møteplass og torg som eget funksjonsareal er lagt i separat bygg ved hovedinngang. Dette gir mulighet for å benytte disse arealene mer naturlig både for byens befolkning og omsorgssenterets brukere. Juryen mener dette er et svært godt grep for plassering av disse funksjonen.

1. etasje bakkeplan

2. etasje -direkte bakkeplan for boenhetene

3. etasje

4. etasje

Sykehjem over fellesfunksjoner knyttet til et øvre terreng, gir denne funksjonen en egnet tilbaketrukket plassering. Etablering av atrium for sykehjemsbebyggelsen og omsorgsboliger gir mulighet for dagslys fra to retninger, som er en vesentlig kvalitet for disse boenhetene. Mulighet for «vandring» i åpent gangareal inn mot atrium er også en kvalitet for disse brukerne. Ca. 1/3 av disse beboerne vil også få direkte tilgang til uteoppholdsareal på bakkeplan, som er vurdert av juryen som en særlig kvalitet i prosjektforslaget «Lysning». Hovedtyngden av boenhetene har også generelt svært gode solforhold. Innvendige og utvendige felles oppholdsareal har god utsikt og oversikt ut mot Follumsvei. Samdrift av 2 bogrupper (hver på 18 boenheter) er mulig både horisontalt og vertikalt i en avdeling for effektiv drift.

Omsorgsboliger som egen fløy og mer uavhengig boligbebyggelse i sydøst er vurdert som godt egnet plassering for disse noe friskere brukergruppene. Det er på en god måte også lagt opp til direkte adkomst til bakkeplan for 1/3 av boenhetene og mulighet for «vandring» i gangareal inn mot atrium for disse brukerne.

Omsorgsboliger for yngre brukere i separat bygg iht. program, har likeledes fått en svært god plassering mot sydvest og byens aktivitet. Pårørenderom er feilplassert i omsorgsbolig for yngre brukere, men vurdert som uproblematisk å kunne justeres for i et videre prosjektforløp.

Hjemmetjenesten er vurdert å ha god plassering mot Dr. Kvammes vei med egen inngang og nær parkering. Likeledes er legesenter nær hovedinngang godt plassert. Både legesenter og hjemmetjenesten har langstrakt korridor med unødig lange kommunikasjonslinjer. Funksjonene er vurdert å kunne tilpasses en mer kompakt løsning i et videre prosjektforløp. Legesenter vil da også kunne tilpasses bedre behovet for samlet lokalisering uten gjennomgangstrafikk i vestibyle.

Rehabiliteringsavdeling er nært knyttet til omsorgsboligene, men i for lang avstand til korttids-rehabiliterings- og avlastningsavdelingen. Hele rehabiliteringsavdelingen er forøvrig for usentralt plassert i anlegget og korridor fra vestibyle til disse funksjonene er vurdert av juryen som unødig lang. Det er imidlertid vurdert at rehabiliteringsavdelingen vil bedre kunne plasseres nærmere vestibyle som da også vil sikre god adkomst for eksterne brukere. Det er forutsatt at «Lysning» vil kunne justeres for dette i et videre prosjektforløp, uten at dette går på bekostning av hovedgrepet.

Parkering og drift i bakre del av hovedplan fremfor kjeller gir effektiv tilgang til disse arealene. Innvendig varelevering er også godt egnet for effektiv drift om vinteren. Kjøkken og adkomst varelevering samt storkjøkken nær Alta nærsykehus i nord, er tilfredsstillende løst i «Lysning».

«Lysning» har oppgitt nettoareal iht. programareal. Prosjektet er kontrollert og det er ikke funnet at netto programareal mangler.

4. Økonomi

Deltakerne har kostnadsberegnet forslagene med ulikt utgangspunkt, slik at direkte sammenligning av disse beregningene ikke er relevant. Det er det videre prosjektforløpet som vil konkludere med prosjektets kvalitetsnivå og endelig rammekostnad pr. kvm.

Forslag med effektive netto programareal og dertil lav b/n faktor for å oppnå et lavest mulig bruttoareal, vil gi Alta kommune det best grepet for etablering av et arealøkonomisk prosjekt. «Lysning» har inkludert nettoareal iht. programkrav og er kontrollmålt med et av konkurransens minste bruttoareal.

Prosjektene fleksibilitet til å redusere eller øke funksjonsareal er vurdert, og det er for «Lysning» konkludert med at dette relativt enkelt kan gjøres uten måtte endre prosjektets hovedgrep. Juryen har vurdert dette som fordelaktig når det gjelder generell arealøkonomisk betraktning av prosjektets fleksibilitet.

Effektiv plassering av areal for videre utbygging, til et samlet anlegg er forutsatt. Juryen mener «Lysning» legger godt til rette for videre utbygging på en effektiv måte, som ikke reduserer kvaliteter eller forutsetter større ombygging i eksisterende anlegg.

5. Energi og miljø

Konkurranses grunnlaget etterspør miljøriktige løsninger, men ikke utover TEK 10. Viktige forutsetninger for å oppnå lav energibruk, er å planlegge arealeffektivt og kompakt for å kunne redusere varmetap fra bygget gjennom ytterveggs flatene.

Juryen kan ikke se at prosjektene entydig kan vurderes for dette tema. Det er imidlertid forutsatt videre bearbeiding for dette i et videre prosjektforløp.

Konklusjon

«Lysning» har i sitt prosjektforslag vevd sammen bebyggelse og landskap, slik at uteoppholdsareal etableres på 2 nivå. Juryen mener dette grepet sikrer gode offentlige og mer private uteoppholdsareal direkte på bakkeplan både for fellesfunksjoner og beboere på en unik måte. Videre er egnede uteoppholdsareal mot syd på 70 grader nord med dertil lave solvinkler etablert helhetlig særs godt i «Lysning».

Skala for ny bebyggelse i «Lysning» er i 4 etasjer i samsvar med øvrige større serviceanlegg i Alta. Bebyggelse og landskap i «Lysning» er imidlertid integrert over 2 plan, slik at bebyggelsen ikke ruver over landskapet i mer enn 3 etasjer noe sted. Dette gir etter juryens mening ny bebyggelse i omsorgssenteret en skala som ruver minst mulig og som er svært godt tilpasset stedet. Slagskygge fra bebyggelse blir også på denne måten minimert.

Funksjoner som er mest relevante at knyttes mot byen og som skal ta del i byens liv er omsorgsboliger og boenheter for yngre brukere i separate bygg, slik at brukergruppene ikke unødig institusjonaliseres. Juryen mener «Lysning» har gitt disse funksjonene en svært godt egnet plassering mot Follumsvei, i separate bygg med god interaksjon mot egnede uteoppholdsareal.

Plassering av møteplass/torg som adskilt bygningsvolum gjør etter juryens mening disse funksjonsarealene mer anvendbare som eget bruksareal både for omsorgssenterets beboere og andre eksterne brukere. «Lysning» har vist denne løsningen som et god grep.

Sykehjemsdelen er mer tilbaketrukket som funksjon, noe juryen mener er et godt grep for denne brukergruppen. Boenhetene organisert rundt åpne atrium gir åpenhet, oversikt, dagslys og mulighet for trivelig oppholds- og «vandringsareal» i anlegget. Effektiv drift både horisontalt og vertikalt er særdeles godt løst i «Lysning». Innvendige og utvendige felles oppholdsareal har god utsikt og oversikt ut mot Follumsvei.

Tilgjengelige driftsareal og parkering samlet på grunnplan, tilrettelegger godt for fleksibel og effektive drift.

«Lysning» er generelt vurdert som et helhetlig prosjektforslag fleksibelt for videre justeringer og brukertilpasninger innenfor et svært godt hovedgrep.

«Alt i Alta»

1. Tomtedisponering

For «Alt i Alta» er prosjektets skala søkt brutt ned til en bygningsstruktur som følger byens etablerte målestokk. Boligpreget hjemlig opplevelse er ønsket for ny bebyggelse. Videre er bebyggelsen tilpasse et svakt hellende terreng mot sør og vest.

Prosjektforslaget har brutt opp bebyggelsen med 4 langstrakte volum i nord /syd retning, med oppholdsareal mellom disse. Langstrakte volum er knekt og uteoppholdsareal mellom disse er åpnet opp mot syd. Med lave solvinkler på 70 grader nord, har juryen vurdert at slike sydvendte uteoppholdsareal er vesentlig for omsorgssenteret. Fra vest vil imidlertid bebyggelsens plassering gi noe skygge for ettermiddags solen, som er mindre optimalt for noen deler av uteoppholdsarealene mellom lamellene. Juryen mener oppdelte bygningsvolum plassert slik at gode sydvendte uteoppholdsareal etableres mellom disse, er et god grep for nytt omsorgssenter i Alta. «Alt i Alta» har også etablert en fleksibel bygningsstruktur, med mulighet for justering for ytterligere optimalisering for gode solfylte uteoppholdsareal

Uteoppholdsarealene er foreslått variert opparbeidet i dialog med innvendige areal. Tross størrelsen på anlegget bidrar oppdelte uteoppholdsareal og varierte bygninger til å gi omsorgssenteret et hjemlig preg på en positiv måte. Både nærheten til uteoppholdsareal og det visuelle er vesentlig for beboere og kan bli godt ivaretatt i «Alt i Alta».

Etter første byggetrinn vil et stort skogsareal i nordøst stå ubebygget som prosjektforslaget i mindre grad har tatt stilling til bearbeiding av, i påvente av evt. videre utbygging.

Furuområdet i nordøst som verdifullt areal er også vektet som vesentlig å beholde, både som kvalitet for opphold og som visuell opplevelse. Arealet vil imidlertid begrenses betydelig som slikt kvalitetsareal ved videre utbygging av omsorgssenteret. Det er videre lagt stor vekt på varierte opplevelser i prosjektets uterom, både for utforming og med årstidsvariasjon. «Alt i Alta» er vurdert å ha oppnådd kvaliteter for disse forhold i prosjektforslaget.

Tomtas angrepspunkt for trafikk er lagt i tomtas sydvestre aktive hjørne mot byen. Anleggets korttidsparkering og hovedtorg ligger også her. Noen av de beste sydvendte areal reduseres i for stor grad med dette grepet. Nedkjøring til parkeringshus er fra Dr. Kvammes vei og alternativt også i øst mot Universitetet. Varelevering er separat for kjøkken fra Dr. Kvammes vei, i samsvar med programkrav.

Omsorgsboliger og botilbud for yngre brukere er mest relevante at knyttes mot byen, da dette gir disse brukerne større delaktighet i byens liv. Omsorgsboliger er lagt i separate bygg fra sykehjemsdelen mot Follumsvei, slik at denne brukergruppen ikke unødig knyttes til en samlet stor institusjon. Botilbud for yngre brukere er lagt i separat bygg sydøst for dette. Juryen mener «Alt i Alta» med dette etablerer et godt grep for plassering av disse beboerne.

2. Arkitektonisk hovedgrep

Skala for ny bebyggelse er i 4 etasjer i samsvar med øvrige større serviceanlegg i Alta. Langstrakte bygningsrekker delt opp i mindre volum, etablerer en tilpasset målestokk til omkringliggende bygningsstruktur i «Alt i Alta». Juryen mener prosjektforslaget på denne måten etablerer et omsorgssenter godt tilpasset stedet og tomten.

Full utbygging som også inkluderer senere mulig utbygging vil gi mindre åpenhet og mer skygge. «Alt i Alta» har levert et prosjektgrunnlag som primært viser full utbygging. Juryen skulle gjerne sett illustrasjoner som viste kun utbygging av første byggetrinn, da det er dette utbyggingsprosjektet som er hovedoppgaven for kommunen og senere utbygging er mer uvisst.

Bebyggelsen blir også gitt variert uttrykk ved at det benyttes tegl med ulik farge og glass mellom volumene, som ytterligere bidrar til å bryte ned omsorgssenterets skala. Enkle

varierte kubiske volum som er integrert i landskapet, mener juryen på denne måten gir et lett lesbart og tidløst anlegg som godt grep for «Alt i Alta»

Juryen har vurdert det som positivt at adkomstsituasjonen er entydig fra flere retninger, slik dette konkurranseforslaget tilrettelegger godt for.

Bygget er tenkt utført med konvensjonelle og kjente konstruksjoner. Tegl som vedlikeholdsfritt materiale, gir anlegget et enkelt robust preg. Sentralinngang er foreslått med mye glass, som gir åpenhet mot sentralt torg.

3. Funksjonalitet

Åpen sydvendt hovedadkomst gir direkte adkomst til anleggets felles møteplass/torg som kommunikasjonsknutepunkt i «Alt i Alta». Området er planlagt å fungere både som møteplass og sentralt kommunikasjonsområde. Som kommunikasjonsknutepunkt er møteplass/torg vurdert å gi oversiktlig til anleggets videre funksjoner på en god måte. I tillegg til kantine/kafe, som gjerne kan ligge i dette rommets kommunikasjonsakse, er det i programmet bedt om areal for arrangementer slik som konserter og møte mv. Når dette arealet er lagt som del av sirkulasjonsarealet, gir det begrensninger i hvordan arealet kan fungere som adskilt funksjon. Heis i motsatt ende av hovedinngang gir ytterligere forstyrrende kommunikasjon. Som funksjonsareal er møteplass/torg i prosjektforslag «Alt i Alta» derfor vurdert av juryen å være mindre egnet som eget funksjonsareal. Juryen har imidlertid vurdert at prosjektet har potensial for justering av møteplass/torg slik at dette kan bli bedre tilpasset fleksibel adskilt bruk.

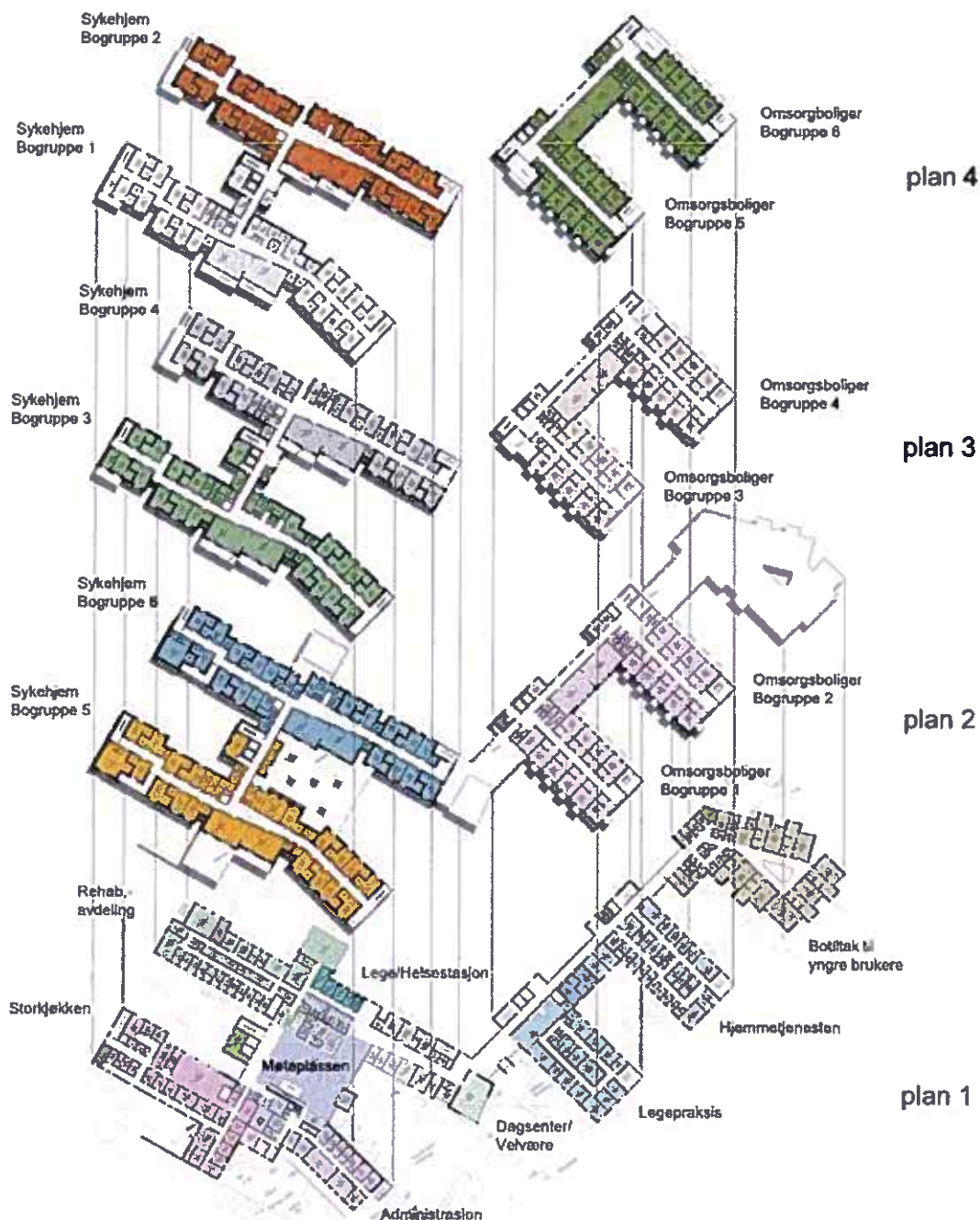
For møteplass/torg har «Alt i Alta» også lagt til nettoareal som programareal. Juryen mener dette er å se på som kommunikasjonsareal og ikke som utvidet funksjonsareal.

Konsentrerte sykehjemsboenheter er lagt samlet over hovedinngang. Sykehjemsavdelingene består av boenheter sammenkoblet effektivt iht. program. Organisering muliggjør både horisontal og vertikal drift på en effektiv måte. Boenhetene er koblet til en noe langstrakt korridor, men godt organisert rundt sentrale åpne felles oppholdsareal for sammenkobling.

Omsorgsboliger er plassert i egen fløy som mer uavhengig boligbebyggelse i «Alt i Alta». Omsorgsboligene skal betraktes som private hjem, hvor det utover heldøgns bemanning kan

være aktuelt å involvere familie og sosialt nettverk forøvrig. Noen av beboerne vil kunne være friske nok til å kunne benytte fellesareal og uteareal selvstendig. Juryen har vurdert at det er viktig å skille disse friskere brukerne fra sykehjemsdelen, slik «Alt i Alta» foreslår. Prosjektforslaget mangler uteoppholdsareal godt plassert utenfor felles oppholdsareal.

Både botilbud for yngre brukere og omsorgsboligene for øvrig, er vurdert som best å knytte dette mot Follumsvei for deltakelse i byens sosiale liv slik «Alt i Alta» foreslår.

Dagsenter med tilbud til eksterne brukere er gitt en sentral beliggenhet ved hovedadkomst på en god måte. Imidlertid er dette gjennomgangsareal for blant annet legesenter, noe juryen mener er uheldig. Administrasjon plassert i 1. etasje mot byen og sydvest, beslaglegger unødig et optimalt areal for brukerfunksjoner (alternativt dagsenter). Prosjektet er vurdert å ha fleksibilitet for justering av fellesareal i 1. etasje, som blant annet kan justere for disse forhold.

Legesenter er godt plassert. Hjemmetjenesten lenger øst i anlegget er gitt kort vei til p-kjeller eller direkte adkomst på en tilfredsstillende måte.

Rehabiliteringsavdeling er nært knyttet til både korttids- rehabiliterings- og avlastningsavdelingen, men ligger i noe lang avstand til omsorgsboligene.

Kjellerareal i «Alt i Alta» er stort når det graves ut under hele bebyggelsens fotavtrykk. Utgraving er ikke optimal som sammenhengende parkeringskjeller. Noe mindre utgraving av kjeller vil måtte vurderes for dette prosjektet. Driftsareal kjeller og adkomst varelevering samt storkjøkken nær Alta nærsykehus i nord er tilfredsstillende plassert.

4. Økonomi

Deltakerne har kostnadsberegnet forslagene med ulikt utgangspunkt, slik at direkte sammenligning av disse beregningene ikke er relevant. Det er det videre prosjektforløpet som vil konkludere med prosjektets kvalitetsnivå og endelig rammekostnad pr. kvm.

Forslag med effektive netto programareal og dertil lav b/n faktor for å oppnå et lavest mulig bruttoareal, vil gi Alta kommune det best grepet for etablering av et arealøkonomisk prosjekt. «Alt i Alta» har inkludert nettoareal iht. programkrav og er kontrollmålt med et akseptabelt bruttoareal.

Prosjektenes fleksibilitet til å redusere eller øke funksjonsareal er vurdert, og det er for «Alt i Alta» konkludert med at dette kan gjøres uten måtte endre prosjektets hovedgrep. Juryen har vurdert dette som fordelaktig når det gjelder generell arealøkonomisk betraktning av prosjektets fleksibilitet.

Effektiv plassering av areal for videre utbygging til et samlet anlegg er forutsatt. Juryen mener «Alt i Alta» legger godt til rette for videre utbygging, men dette reduserer omfanget av egnete uteoppholdsareal mot furuskogen i nordøst

5. Energi og miljø

Konkurranses grunnlaget etterspør miljøriktige løsninger, men ikke utover TEK 10. Viktige forutsetninger for å oppnå lav energibruk, er å planlegge arealeffektivt og kompakt for å kunne redusere varmetap fra bygget gjennom ytterflatene.

Juryen kan ikke se at prosjektene entydig kan vurderes for dette tema. Det er imidlertid forutsatt videre bearbeiding av dette i et videre prosjektforløp.

Konklusjon

For «Alt i Alta» er prosjektets skala søkt brutt ned til en bygningsstruktur som følger byens etablerte målestokk. Juryen mener grepet med oppdelte bygningsvolum plassert slik at gode sydvendte uteoppholdsareal etableres mellom disse, er et god grep for nytt omsorgssenter i Alta. Tross størrelsen på anlegget bidrar dette grepet til å gi omsorgssenteret et hjemlig preg på en positiv måte. Både nærheten til uteoppholdsareal og det visuelle er vesentlig for beboere og kan bli godt ivare tatt på denne måten.

Skala for ny bebyggelse er i 4 etasjer i samsvar med øvrige større serviceanlegg i Alta. Dette er videre fordelt på langstrakte rekker, oppdelt i mindre volum. Juryen mener «Alt i Alta» med bebyggelse brutt opp i mindre volum, på denne måten etablerer en målestokk tilpasset stedet og tomten. Prosjektforslaget etablerer en menneskelig skala og referanse til et variert bomiljø på en god måte.

Full utbygging som også inkluderer senere mulig utbygging vil gi mindre åpenhet og mer skygge. «Alt i Alta» har levert et prosjektmaterialet som primært viser full utbygging. Juryen skulle gjerne sett illustrasjoner som viste kun utbygging av første byggetrinn, da det er dette utbyggingsprosjektet som er hovedoppgaven for kommunen og senere utbygging er mer uvisst.

Åpen sydvendt hovedadkomst fører direkte til anleggets felles møteplass/torg som sentralt kommunikasjonsareal i «Alt i Alta». Området er planlagt å fungere både som møteplass og sentralt trafikkareal. Som knutepunkt er møteplass/torg vurdert å gi oversiktighet til anleggets videre funksjoner på en god måte. I tillegg til kantine/kafe som gjerne kan ligge i dette rommets åpne sone, er det i programmet også bedt om areal for arrangementer, slik som konserter og møte mv. Når arealet er kombinert som kommunikasjonsareal, gir dette begrensninger i hvordan det kan fungere som avgrenset funksjon. Heis i motsatt ende av hovedinngang gir ytterligere forstyrrende trafikk. Møteplass/torg i prosjektforslaget «Alt i Alta» er vurdert av juryen å være mindre egnet som adskilt funksjonsareal. Forslaget er imidlertid vurdert å ha potensial for justering for dette forholdet.

«Alt i Alta» tilrettelegger funksjonsareal med grep for effektiv drift. Både botilbud for yngre brukere og omsorgsboligene forøvrig er vurdert som best å knytte mot Follumsvei, for deltakelse i byens sosiale liv, slik «Alt i Alta» foreslår. Sykehjemsbebyggelsen er hensiktsmessig tilbaketrukket over hovedadkomst.

Konsentrerte sykehjemsboenheter er lagt samlet over hovedinngang. Sykehjemsavdelingene består av boenheter sammenkoblet effektivt iht. program. Organisering muliggjør både horisontal og vertikal drift på en effektiv måte. Boenhetene er koblet til en noe langstrakt korridor, men godt organisert rundt sentrale åpne felles oppholdsareal for sammenkobling.

Kjellerareal i «Alt i Alta» er stort med bakgrunn i utgraving av full kjeller som etterspurt i program, men må vurderes redusert i et videre prosjektforløp som kostnadsreduserende tiltak.

«Lys og varme»

1. Tomtedisponering

Prosjektet «Lys og varme» har plassert anleggets bebyggelse på den sørvestre delen av tomten. Denne tomtefordelingen knytter omsorgssenterets bygninger mot Alta sentrum. Forslagstiller ønsker å frigjøre et landskapsrom mot nordøst til parkmessig opparbeidelse og senere utbygging. Juryen har særlig diskutert hvordan egnede uteoppholdsareal er etablert for det nye omsorgssenteret. Alta har beliggenhet på 70 grader nord med lave solvinkler, som er vesentlig ved vektning av godt egnede uteoppholdsareal. Areal i skyggen av ny bebyggelse er derfor vurdert som lite optimale som uteoppholdsareal. «Lys og varme» foreslår høye bygningsvolum i sørvest, som gir lite lys og varme for uteoppholdsareal nord for disse. Ved videre utbygging av byggetrinn 2 i sydøst, vil situasjonen med primært uteoppholdsareal mot nord forsterkes. Juryen mener uteoppholdsareal i slagskyggen av bebyggelse, ikke gir gode nok areal for opphold ute på dette stedet.

Furubestanden i nord/øst som verdifullt landskapselement er vektet som vesentlig å beholde, både som kvalitet for opphold og som visuell opplevelse. Skogen gir kvalitet til innvendige areal visuelt men er begrenset egnet for aktiv bruk til opphold ute.

«Lys og varme» er utformet som et kompakt anlegg med samlet identitet. Bebyggelsen er brutt opp i 3 kompakte volum på tomtens solrike sydvestre del. Uteoppholdsareal i denne solrike delen av anlegget, begrenses til primært adkomst og parkering. Hovedinngang ligger noe klempt og tilbaketrukket mellom bygningsvolum.

Funksjonene er ment å fremstå klart slik at det er enkelt å orientere seg. Omsorgsboligene og boligene for yngre brukere er mest relevante at knyttes mot byen for deltakelse i byens liv. Prosjektforslaget «Lys og varme» har plassert boenhetene for yngre brukere i separat bygg mot byen på en god måte. Omsorgsboligene mener imidlertid juryen er for tilbaketrukket for aktiv kobling mot områdets mer pulserende liv. Sykehjemsdelen er trukket frem mot Follumsvei, som det største elementet i institusjonen. Juryen mener dette er en mindre god plassering av denne funksjonen, om anleggets institusjonspreg skal minimaliseres.

Forslagets angrepspunkt for trafikk er lagt til tomtas sydvestre hjørne mot byen. Anleggets korttidsparkering og hovedtorg ligger også her, samt nedkjøring til parkeringshus. Varelevering er via parkeringskjeller. Juryen mener parkering på hjørnet mot sydvest gir god orientering, men opptar noen av de fineste potensielle uteoppholdsarealene.

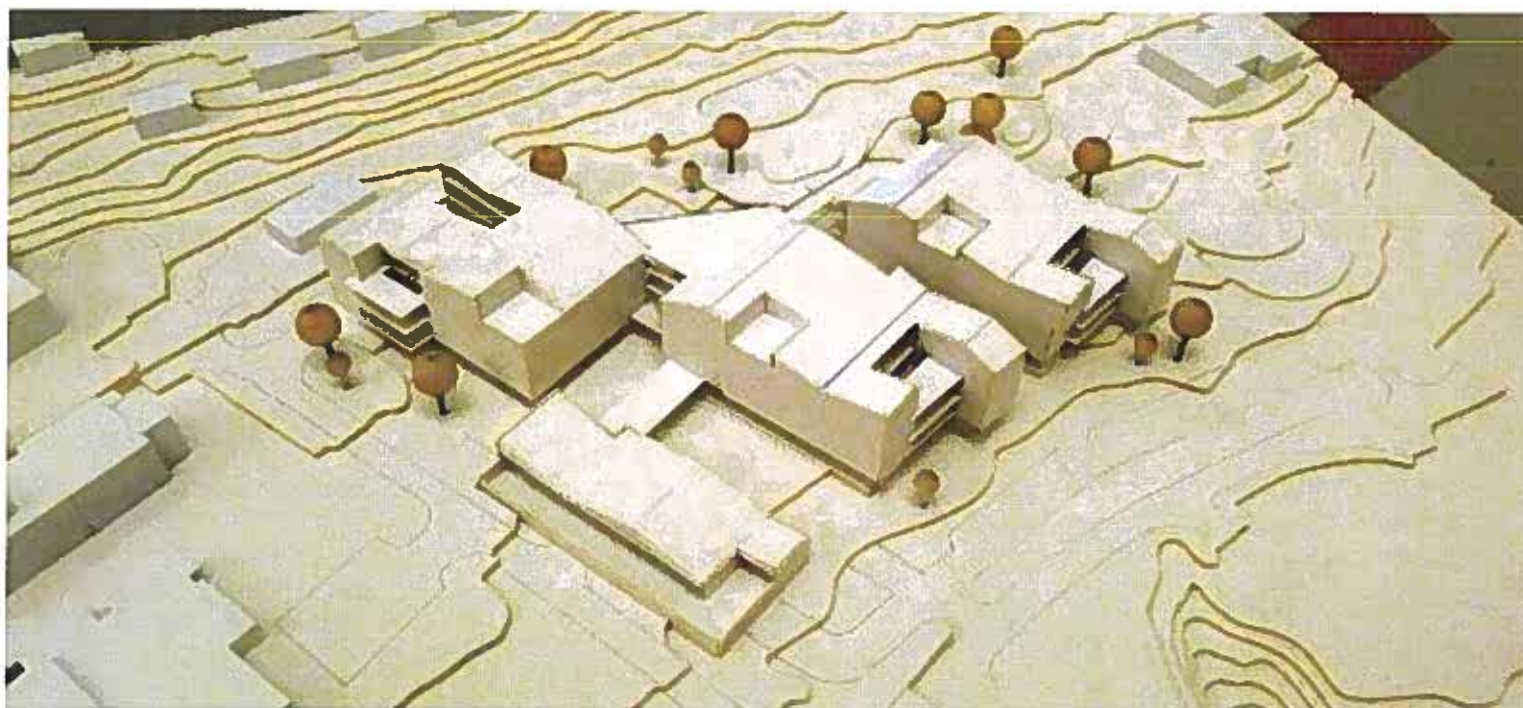

2. Arkitektonisk hovedgrep

Prosjektforslaget «Lys og varme» ønskes knyttet til omkringliggende landskap på en myk og organisk måte. Hovedetasjen etableres på et midlere nivå i det skrånende landskapet, mellom tomtens avgrensning i sør og nord. Volumene er tilpasset det skrånende landskapet ved å forme taket som bølgende former. Skala for ny bebyggelse er 5 etasjer til topp møne, som er 1 etasje høyere enn øvrige større serviceanlegg i Alta med flate tak. Byggets 5. etasje er primært del av det arkitektoniske grepet, da det kun inneholder teknisk rom og ikke øvrige funksjonsareal. Samlende store volum som grep, er også energieffektivt. Juryen mener samlet sett at volumenens plassering og størrelse får et noe for dominat uttrykk mellom sentrumsbebyggelse og mer spredt småhusbebyggelse i Alta. Det mer dominerende uttrykket som etableres i «Lys og varme» bidrar til institusjonspreg, noe som ikke var ønskelig som preg på nytt omsorgssenter.

«Lys og varme» er delt opp i 3 større volum sammenkoblet som en kompakt enhet. Volumene blir gitt likt uttrykk som identitetsskapende. Luftet metallkledning og puss er foreslått som omsorgssenterets uttrykk i fasaden. Oksydert kobber som har en varm glød og treverk og glass i menneskenære områder, samt stedvis stein og grønne tak, er beskrevet av forslagstiller. Juryen er positiv til en slik variert solid materialbruk, men mener de store volumene ikke brytes tilstrekkelig opp. Vindusbånd med høye brystninger er heller ikke optimalt for variasjon og interaksjon mellom innvendige og utvendige areal.

Botilbud for yngre brukere og omsorgsboliger er utformet som egne separate enheter. Yngre brukere er plassert i et lavere bygg mot sydvest i «Lys og varme». De øvrige omsorgsboligene fremstår som sykehjemsboenheter.

3. Funksjonalitet

I «Lys og varme» er fellesfunksjoner plassert på inngangsplanet med god kontakt videre til øvrige funksjoner. Omsorgssenteret har grep som kompakt bygg, med dertil korte avstander mellom funksjonene. Juryen mener dette kan bidra til et effektivt omsorgssenter for Alta.

Hovedadkomst gir direkte adkomst til anleggets felles møteplass/torg. Sentralt fellesområdet og kantine er lagt som knutepunkt i anlegget. Området vil fungere både som møteplass og sentralt kommunikasjonsområde med oversiktighet til anleggets øvrige funksjoner. Heis gir kommunikasjon vertikalt, godt plassert umiddelbart ved hovedinngang. Møteplass /torg er oppdelt i soner med god mulighet for adskilt bruk uten forstyrrende gangtrafikk (foredrag /scene mv). Juryen mener felles møteplass /torg er løst på en god måte, men kobling til primært nordvendte uteoppholdsareal gir begrenset sammenheng til gode uteoppholdsareal. Dagsenter og tilbud til eksterne brukere er godt plassert nær hovedadkomst.

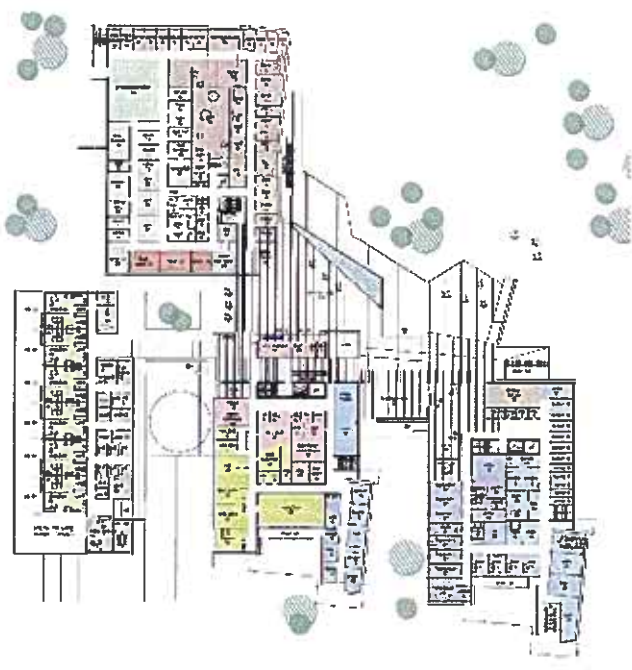
Omsorgsboliger er lagt som egen fløy nord i Dr. Kvammes vei, uavhengig den øvrig sykehjemsbebyggelse som etterspurt i konkurranseprogrammet. Imidlertid mener juryen at omsorgsboligene for de friskeste brukeren har en bedre plassering nærmere Follumsvei som gate med mer aktivitet. Uteoppholdsarealene for omsorgsboligene er primært mot øst med færre kvaliteter enn tilsvarende sydvendte areal. Omsorgsboligenes planløsning er god iht. programkrav.

Organisering av funksjonene

underetasje med parkering osv.

1. etasje bakkeplan

3 like etasjer over bakkeplan

Omsorgsboliger for yngre brukere i separat vestvendt fløy, er iht. programkrav. Juryen mener dette er en god plassering mot sydvest og byens aktiviteter. Arealdisponeringen for disse er også tilsvarende godt løst.

Sykehjemsplassene som adskilt effektiv organisering i bogrupper er godt løst i «Lys og varme». Samdrift av 2 bogrupper som hver består av 18 sykehjemsplasser (9x2 boenheter),

er mulig både vertikalt og horisontalt på en god måte i dette prosjektforslaget. Sykehjemsdelen av omsorgssenteret er imidlertid gitt en fremskutt dominerende plassering i anlegget som etter juryens mening bidrar unødige til institusjonspreg i dette forslaget.

Legesenteret er plassert med egen inngang og hjemmetjenesten øst i anlegget med kort vei til p-kjeller, er likeledes fint plassert i «Lys og varme».

Rehabiliteringsavdeling er ikke nært nok knyttet til både korttids- rehabiliterings- og avlastningsavdelingen, men ligger i tilfredsstillende avstand til omsorgsboligene.

Driftsareal og parkering i kjeller er løst. Kjøkken og adkomst varelevering, samt storkjøkken nær Alta nærsykehus i nord, er tilfredsstillende løst.

«Lys og varme» har oppgitt nettoareal noe over gjeldende programareal, men mangler også noen funksjoner. Prosjektet er kontrollert og det er funnet noe avvik (mangler skyllerom og for smale kontor osv.).

4. Økonomi

Deltakerne har kostnadsberegnet forslagene med ulikt utgangspunkt, slik at direkte sammenligning av disse beregningene ikke er relevant. Det er det videre prosjektforløpet som vil konkludere med prosjektets kvalitetsnivå og endelig rammekostnad pr. kvm.

Forslag med effektive netto programareal og dertil lav b/n faktor for å oppnå et lavest mulig bruttoareal, vil gi Alta kommune det best grepet for etablering av et arealøkonomisk prosjekt. «Lys og varme» mangler noen nettoareal iht. programkrav. Kontrollmålt bruttoareal viser et akseptabelt bruttoareal.

Prosjektenes fleksibilitet til å redusere eller øke funksjonsareal er vurdert, og det er for «Lys og varme» konkludert med at dette i liten grad kan gjøres, uten å måtte endre prosjektets hovedgrep.

Effektiv plassering av areal for videre utbygging, til et samlet anlegg er forutsatt. Juryen mener «Lys og varme» legger tilrette for videre utbygging, men dette reduserer omfanget av egnede uteoppholdsareal mot sydøst og øker omfanget av nordvendte uteoppholdsareal i skyggen av bebyggelsen.

5. Energi og miljø

Konkurranses grunnlaget etterspør miljøriktige løsninger, men ikke utover TEK 10. Viktige forutsetninger for å oppnå lav energibruk, er å planlegge arealeffektivt og kompakt for å kunne redusere varmetap fra bygget gjennom ytterveggflatene.

Juryen kan ikke se at prosjektene entydig kan vurderes for dette tema. Det er imidlertid forutsatt videre bearbeiding for dette i et videre prosjektforløp.

Konklusjon

«Lys og varme» vektlegger ny bebyggelse som del av det bølgende landskapet. Modell viser dette grepet, men leveranse forøvrig tydeliggjør ikke dette grepet for juryen.

Hvordan bebyggelsen aktivt benyttes for å skape gode uteareal for opphold, mener juryen er vesentlig for nytt omsorgssenter i Alta. «Lys og varme» har plassert bebyggelse med høye volum mot Follumsvei. Juryen mener dette grepet etablerer vesentlige uteoppholdsreal mot nord, som er av begrenset kvalitet når vi er på 70 grader nord. Senere utvidelse i sydøst vil ytterligere begrense sydvendte uteoppholdsareal og vurdert av juryen som mindre god.

Juryen mener samlet sett at volumenes plassering og størrelse får et noe for dominant uttrykk mellom sentrumsbebyggelse og mer spredt småhusbebyggelse i Alta. Det markante og ensartete uttrykket som etableres i «Lys og varme», bidrar etter juryens mening til mer institusjonspreget bebyggelse. Med bakgrunn i anleggets størrelse og ønske om hjemlig preg på dette stedet er institusjonspreg noe som ikke er ønsket for nyttomsorgssenter.

Fellesfunksjoner og boenhetenes plassering tilrettelegger godt for et driftseffektivt anlegg.

«Lys og varme» har oppgitt nettoareal noe over gjeldende programareal, og mangler (har avvik) også noen funksjonsareal.

«Rom for verdighet»

1. Tomtedisponering

I «Rom for verdighet» er prosjektet søkt tilpasset behovet for å etablere en følelse av hjem og eget bosted. Videre har prosjektet lagt vekt på personalets behov for en effektiv arbeidsdag med korte avstander i en kompakt bygningskropp. Mellom institusjonsbygg, småhus og urban bebyggelse er det nye omsorgssenteret ment som et «mellomledd». Særlig er det vektet å knytte bebyggelse til Alta nærsykehus. «Rom for verdighet» har etablert hovedtyngden av ny bebyggelse mot eksisterende bebyggelse i vest og Follumsvei i syd. Samlende store volum vil skjerme uteoppholdsareal mot nord. Juryen mener kvaliteten på nordvendte areal ikke er god i forhold til sydvendte. Høye bygningsvolum vil også gi skygge på disse områdene, og da særlig på 70 grader nord og dertil lav solvinkel.

Prosjektet viser noen bufferareal i sydøst med gode solforhold, men disse arealene er i for liten grad vist hvordan skal fungere til opphold eller i sammenheng med bebyggelse. Når byggetrinn 2 etableres nord for dette, er det ytterligere uklart hvordan dette området kvalitativt skal fungere som oppholdsareal for beboerne. Ved videre utbygging i øst vil også situasjonen med nordvendte uteoppholdsareal mellom høye bygningsvolum forverres.

Utomhus er oppdelt ryddig i ulike nivåer; adkomstplassen, hagen, aktivitetsrommet, terrassen, naturlandskapet og parkering. Dette er imidlertid i for liten grad sett i sammenheng med bebyggelsens innvendige areal. Fast dekke mellom høye volum ved hovedadkomst, mener juryen også er mindre inviterende for adkomstsituasjon. Senere utvidelse av anlegget vil redusere kraftig omfang og kvalitet på utomhus, når vesentlige syd-/østvendte uteoppholdsareal fjernes for ytterligere bebyggelse,

«Rom for verdighet» har lagt angrepspunktet for trafikk i tomtas sydvestre aktive hjørne mot byen. Anleggets korttidsparkering og hovedtorg er etablert her. Arealet gir en tydelig adkomst, men yter ikke stedet kvaliteter utover funksjon. Nedkjøring til parkeringshus er fra Dr. Kvammes vei. Varelevering er separat for kjøkken fra Dr. Kvammes vei, i samsvar med program.

Omsorgssenterets funksjoner som er mest relevante at knyttes mot byen og som skal ta del i byens dagligliv, er boligene for yngre brukere samt omsorgsboligene. Juryen mener disse funksjonen best knyttes mot Follumsvei for kontakt med byens pulserende liv. «Rom for verdighet» har knyttet disse mot Follumsvei, men i et samlet anlegg. Juryen mener konkurranseprogrammets beskrivelse av separat beliggenhet for disse enhetene, best løses med 2 separate bygg. Særlig gjelder dette botilbud for yngre brukere. Samlet og ensartet bebyggelse for disse «friskere» brukerne med anlegget forøvrig, institusjonaliserer etter juryens vurdering anlegget unødig.

Sykehjem er plassert tilbaketrukket fra Follumsvei, men likevel del av det kompakte anlegget.

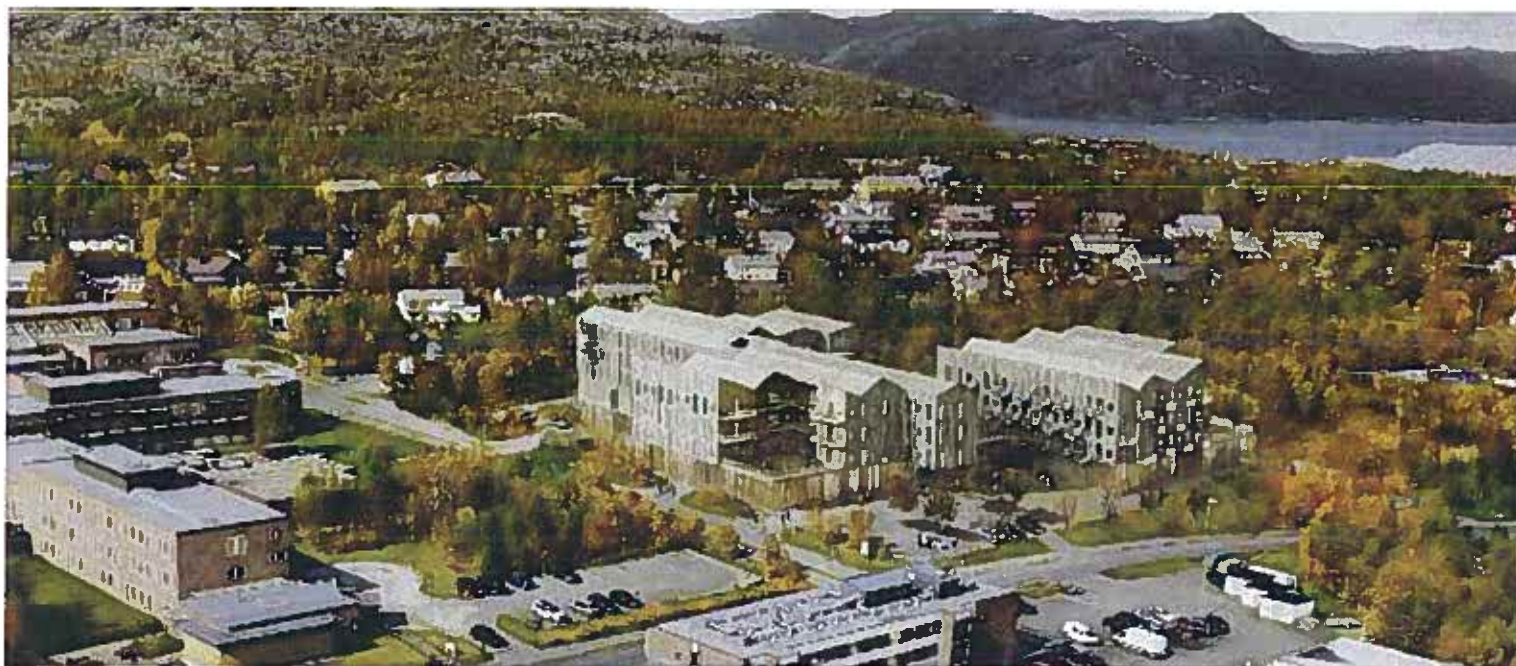

2. Arkitektonisk hovedgrep

Arkitekturen knyttes mot referanser til bymessige volum, med egenart som landsby. Lokale materialreferanser er lagt til volum av global karakter. Ny bebyggelse er et samlende stort volum, med målestokk som juryen mener går utover omkringliggende bygningsstruktur. Prosjektet er beskrevet at skal inneholde kvaliteter som eget bosted. Ensartet bebyggelse med en slik skala mener imidlertid juryen at vil oppfattes som en tydelig institusjon, noe som ikke er ønsket som grep.

Bygningskroppene består av geometriske hovedformer i 4 plan over kjeller som er samlet i en kompakt løsning. Skala for ny bebyggelse er i 5 etasjer inkl. loft (skråtaket). Juryen mener «Rom for verdighet» gir assosiasjoner til en enhetlig «borg» med et for markant uttrykk for stedet. Dimensjon utover lokal skala og form med for få referanser til stedlig arkitektur, er vurdert til ikke å gi Alta det omsorgssenteret som etterspørres. Stein som fasademateriale på så store sammenhengende volum bygger opp under inntrykket av et for markant anlegg som bolig for eldre. Sentralinngang er foreslått med mye glass, som gir åpenhet mot sentralt torg og videre som tydelig forlengelse mot bakenforliggende uteoppholdsareal i nord.

Juryen har vurdert det som positivt at adkomstsituasjonen er entydig fra flere retninger, slik dette konkurranseforslaget legger til rette for. Plassen er imidlertid primært med hardt dekke og for biler, og derfor mindre egnethet for opphold.

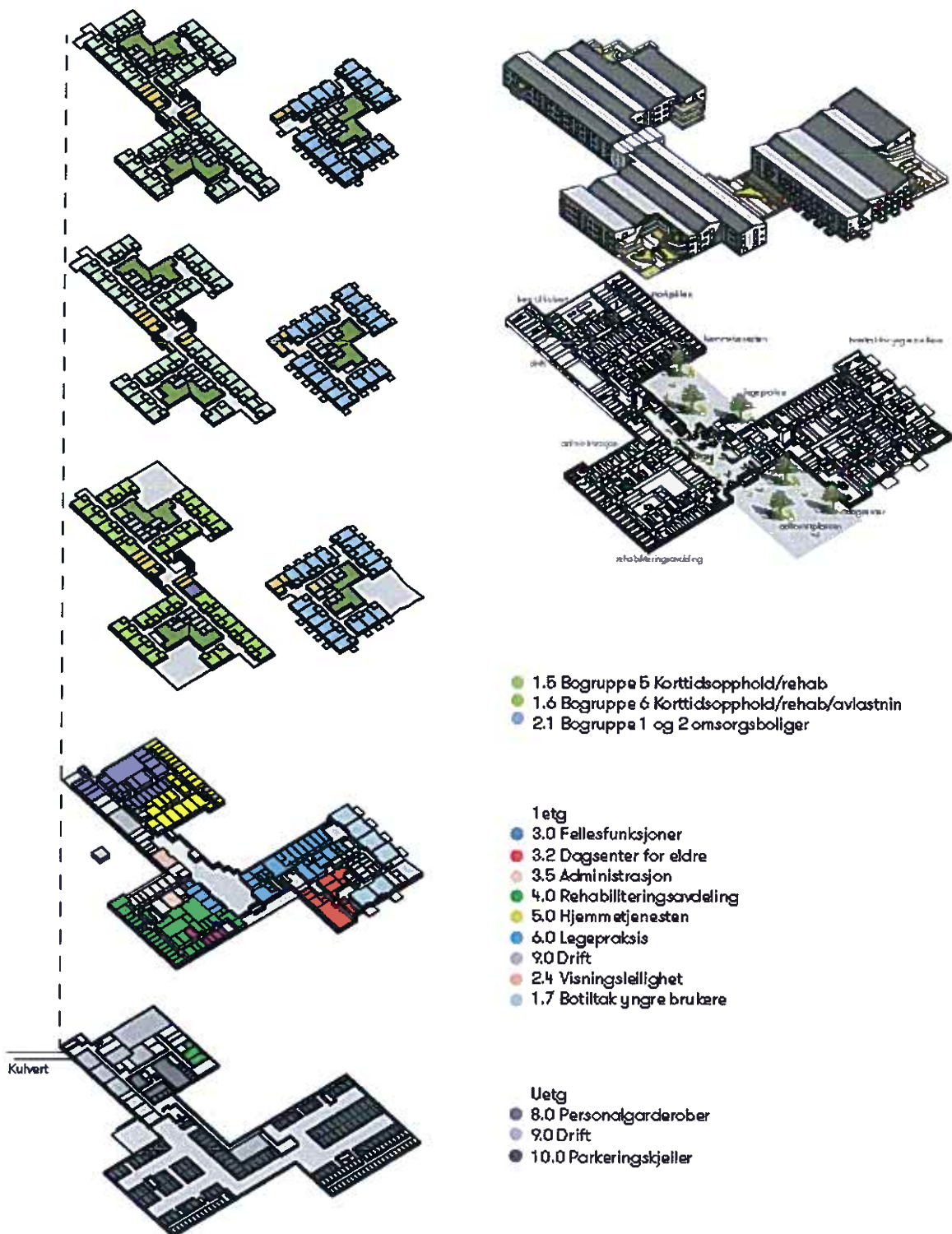

3. Funksjonalitet

«Rom for verdighet» med et kompakt grep, gir korte avstander mellom funksjonene. Byggets kompakthet går imidlertid på bekostning av nødvendig dagslys til funksjonsareal. Felles-funksjoner er plassert på inngangsplanet med effektiv kontakt videre til øvrige funksjoner.

Hovedadkomst gir god adkomst til anleggets felles møteplass/torg. Området fungerer som sentralt område for kommunikasjon i flere retninger, med oversikt. Heis som gir kommunikasjon vertikalt, er plassert i unødig lang avstand fra inngang for direkte effektiv kommunikasjon. Møteplass /torg er inkludert i kommunikasjonsarealet med dertil mindre god mulighet for adskilt bruk uten forstyrrende trafikk (ved foredrag /sceneaktivitet mv.). Juryen mener felles møteplass /torg er løst på en mindre god måte, når dette arealet også skal fungere som kommunikasjonsareal. Kobling av møteplass /torg til primært nordvendte uteoppholdsareal gir også begrenset kobling til uteoppholdsareal med gode solforhold. Dagsenter og tilbud til eksterne brukere er godt plassert nær hovedadkomst.

Omsorgsboliger er lagt i eget bygg mot Follumsvei, mer uavhengig av den øvrige sykehjemsbebyggelsen, som etterspurt i konkurranseprogrammet. Uteoppholdsarealene for omsorgsboligene er vist med gode solforhold. Omsorgsboligenes planløsning er tilfredsstillende løst iht. programkrav.

Omsorgsboliger for yngre brukere er separat plassert, men juryen mener plassering i samme bygning som omsorgsboligene, ikke tilfredsstillende godt nok konkurranseprogrammets beskrivelse av separat plassering. Juryen mener dette er en mindre god plassering for botilbud for yngre brukere og gir unødig institusjonspreg for dette botilbudet.

Samdrift av 2 bogrupper som hver består av 18 sykehjemsplasser (9x2 boenheter) er mulig både vertikalt og horisontalt på en god måte i dette prosjektforslaget. Fellesarealet har en form som gir dårlig oversikt og uteplassene oppe i etasjene har en lite egnet form. Sykehjemsdelen av omsorgssenteret er gitt en hensiktsmessig plassering mot Dr. Kvammes vei, men grepet bidrar ikke til etablering av gode uteoppholdsreal mot syd og vest for denne brukergruppen.

Legesenterets plassering er god nær hovedinngang, og hjemmetjenesten nord i anlegget med kort vei til p-kjeller, er i hovedsak løst i «Rom for verdighet». Legesenteret har imidlertid for smale legekontor.

Rehabiliteringsavdeling er nært knyttet til både korttids- rehabiliterings- og avlastningsavdelingen, men noe lenger fra omsorgsboligene. Rehabiliteringsavdelingen mangler tilfredsstillende dagslysforhold.

Driftsareal og parkering i kjeller er godt løst. Kjøkken og adkomst varelevering samt storkjøkken nær Alta nærsykehus i nord, er tilfredsstillende løst.

Prosjektet har generelt opplyst om lav b/n faktor. Plangrepet i «Rom for verdighet» er kompakt, men mangler dagslys til store deler av vesentlige funksjonsarealer. Prosjektet er kontrollert og mangler også netto funksjonsareal iht. program.

4. Økonomi

Deltakerne har kostnadsberegnet forslagene med ulikt utgangspunkt, slik at direkte sammenligning av disse beregningene ikke er relevant. Det er det videre prosjektforløpet som vil konkludere med prosjektets kvalitetsnivå og endelig rammekostnad pr. kvm.

Forslag med effektive netto programareal og dertil lav b/n faktor for å oppnå et lavest mulig bruttoareal, vil gi Alta kommune det best grepet for etablering av et arealøkonomisk prosjekt. «Rom for verdighet» mangler nettoareal iht. programkrav. Med bakgrunn i manglende dagslysforhold til funksjonsareal er det også forventet en økning av bruttoareal i et videre prosjektforløp og dertil driftskostnader.

Prosjektenes fleksibilitet til å reduseres eller økes er vurdert, og det er for «Rom for verdighet» konkludert med at dette i liten grad kan gjøres uten omfattende endringer.

Effektiv plassering av areal for videre utbygging, til et samlet anlegg er forutsatt. Juryen mener «Rom for verdighet» viser videre utbygging, men dette reduserer kraftig omfanget av egnete uteoppholdsareal mot sydøst og øker omfanget av nordvendte uteoppholdsareal i skyggen av bebyggelsen.

5. Energi og miljø

Konkurransesgrunnlaget etterspør miljøriktige løsninger, men ikke utover TEK 10. Viktige forutsetninger for å oppnå lav energibruk, er å planlegge arealeffektivt og kompakt for å kunne redusere varmetap fra bygget gjennom yttervegsflatene.

Juryen kan ikke se at prosjektene entydig kan vurderes for dette tema. Det er imidlertid forutsatt videre bearbeiding av dette i et videre prosjektforløp.

Konklusjon

«Rom for verdighet» har etablert hovedtyngden av ny bebyggelse mot områdets eksisterende bebyggelse i vest og Follumsvei i syd. Samlende store volum vil skjerme mot uteoppholdsareal i nord. Juryen mener kvaliteten på slike nordvendte areal er begrenset god i forhold til sydvendte. Høye bygningsvolum som forsterkes som tema ved videre utbygging, vil også gi skygge på disse områdene, og da særlig på 70 grader nord og dertil lav solvinkel.

Arkitekturen i «Rom for verdighet», knyttes mot referanser til bymessige volum med egenart som landsby. Ny bebyggelse er imidlertid et samlende stort volum med målestokk som juryen mener «sprenger» formatet til omkringliggende bygningsstruktur. Prosjektet er beskrevet at skal inneholde kvaliteter som eget bosted. Enhetlig stor bebyggelse som foreslått i «Rom for verdighet» mener imidlertid juryen at vil oppfattes som en entydig institusjon, noe som ikke er ønsket som grep.

Juryen mener samlet sett at volumenenes plassering, størrelse og materialbruk (store steinfasader) får et noe for dominat uttrykk mellom sentrumsbebyggelse og mer spredt småhusbebyggelse i Alta. Det mer dominante uttrykket som etableres i «Rom for verdighet» bidrar unødig til institusjonspreg.

Samdrift av 2 bogrunder som hver består av 18 sykehjemsplasser (9x2 boenheter) er mulig både vertikalt og horisontalt på en god måte i dette prosjektforslaget. Fellesarealet har en form som gir dårlig oversikt og uteplassene oppe i etasjene har en lite egnet form. Møteplass/torg er del av kommunikasjonsknutepunkt og derfor vurdert som mindre egnet for adskilt bruk. Botilbud for yngre brukere er ikke sikret separat egnet plassering som forutsatt i konkurransegrunnlaget.

«Rom for verdighet» mangler både funksjonsareal iht. program og en rekke funksjonsareal uten dagslys, noe juryen mener ikke er tilfredsstillende.

«4711»

1. Tomtedisponering

«4711» beskriver at uteområdene forventes lite benyttet i forhold til at beboere på omsorgssenter er mer reduserte enn før. Prosjektet har derfor vektet innvendige romopplevelser som vesentlig fremfor utvendige. Juryen er ikke enig i forslagsstillers grep med nedprioritering av uteoppholdsareal på denne måten.

Alta er av «4711» definert som en «oppløst» by, med frittstående bygninger og store avstander mellom. Nytt anlegg plasseres derfor slik at gateløp forsterkes og strammes opp. «4711» har etter juryens mening koblet bebyggelsen mot byen i en for stram form. Uteareal mot Follumsvei i sydøst og lamellbebyggelsens mellomrom, er best egnet for opphold tidlig på dagen. Sammenhengende nordvendte areal i skyggen av ny bebyggelse er vurdert av juryen som mindre godt som uteoppholdsareal. Dette gjelder særlig for Alta med lave solvinkler på 70 grader nord. Juryen mener uteoppholdsarealene i for stor grad blir restareal fremfor kvalitetsareal for beboerne i «4711».

Tomtens skrånende terreng er ikke benyttet integrert i bebyggelsen. Ny bebyggelse er knyttet mot byen og det sosiale liv den har å by på, videreført i en intern gate for sosialisering i anlegget. Juryen mener innvendig gateløp vektes på bekostning av utvendige areal.

Angrepspunkt for trafikk er lagt i tomtas vestlige del mot Dr. Kvammes vei. Anleggets korttidsparkering og hovedtorg ligger her. Varelevering er separat på bakkeplan. Juryen mener dette aktiviserer Follumsvei som byen sentralakse i for liten grad, når hovedtorg legges vekk fra denne. Dr. Kvammes vei er også vurdert som mindre egnet som hovedtrafikk knutepunkt. Nedkjøring til parkeringshus via økonomigård er i øst. Dette legger beslag på fine sydøstvendte areal, kun til vei. For byggetrinn 2 vil ytterligere bebyggelse komme i en noe klempt situasjon mot øst og adkomst til parkeringsanlegg.

Funksjonene som er mest relevante at knyttes mot byen og som skal ta del i byens dagligliv er boenhetene for yngre brukere og omsorgsboligene. «4711» har etablert separat bygg for yngre brukere helt nord i Dr. Kvammes vei, som ikke gir bymessige kvaliteter til disse brukerne. Juryen mener dette også er en mindre god beliggenhet i forhold til egnede uteoppholdsareal mot syd (nytt sykehusbygg vil også gi skygge for denne enheten).

Omsorgsboligene er lagt separat men koblet til sykehjemsbebyggelsen som en samlet enhet. Dette gir unødig institusjonspreg for omsorgsboligene som gjerne har friskere brukere, og ikke nødvendigvis ønsker å assosiere seg med sykehjemsbrukerne.

2. Arkitektonisk hovedgrep

Skala for ny bebyggelse er i 4 etasjer i samsvar med øvrige større serviceanlegg i Alta. Omkringliggende lamellbebyggelse er ønsket videreført og forsterket som tema i «4711». Lamellene er lagt stramt etter intern hovedgate som binder lamellene sammen. Ortogonal struktur i sentrum er ønsket videreført og strammet opp på denne måten. Juryen mener forslaget i for liten grad har vurdert og tatt hensyn til de kvaliteter som landskap og fragmentert bebyggelse i området forøvrig representerer.

Volumenes strengt ortogonale struktur bidrar etter juryens mening til å skape et anlegg som samlet sett gir preg av institusjon fremfor variert bomiljø som konkurranseprogrammet

etterspør. Variert grøntstruktur og uteoppholdsareal av høy kvalitet som del av det arkitektoniske formspråket, er i begrenset grad er vektet som hovedgrep i «4711».

Bygningene er gitt et felles uttrykk med likeverdige lameller. Ny bebyggelse får på denne måten et enhetlig uttrykk, men juryen mener dette gir anlegget et for strengt institusjonspreg med bakgrunn i størrelsen og form på omsorgssenteret. Husbankens føringer om hjemlig preg og mindre enheter fremfor store institusjoner, vil vanskeligere kunne tilpasses når større enhetlige anlegg ikke varieres i uttrykk. Foreslått materialbruk gjenspeiler også etablering av et stort samlende volum, som vil oppfattes som et stort institusjonsbygg fremfor hjemlige enheter.

Materialbruk gir anlegget et enkelt preg. Sentralinngang er foreslått med mye glass som gir åpenhet inn i anlegget på en god måte.

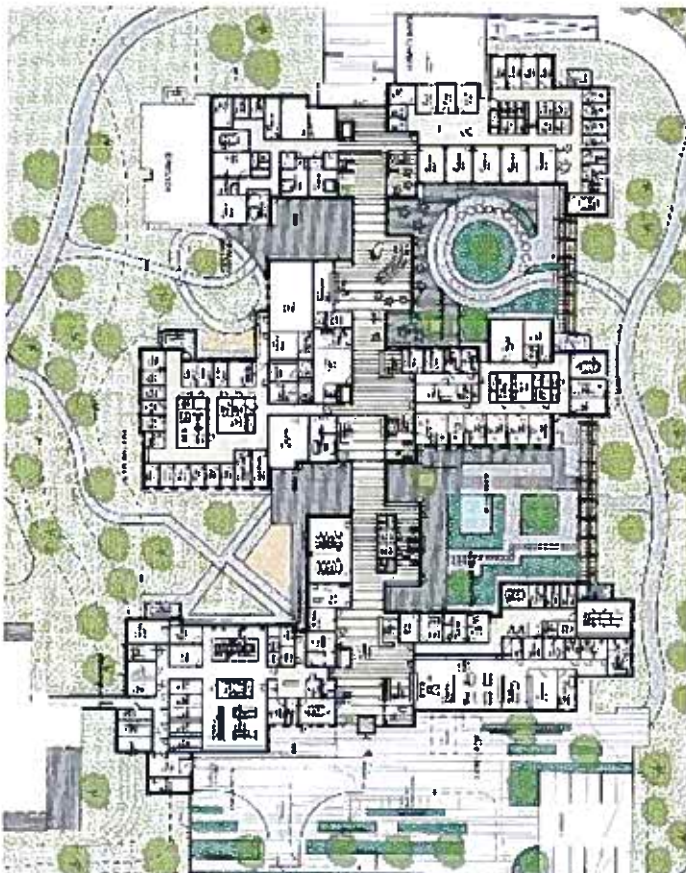
3. Funksjonalitet

Fellesfunksjoner er plassert på bakkeplan med god visuell kontakt videre til øvrige funksjoner. Juryen mener dette kan bidra til et oversiktlig omsorgssenter for Alta.

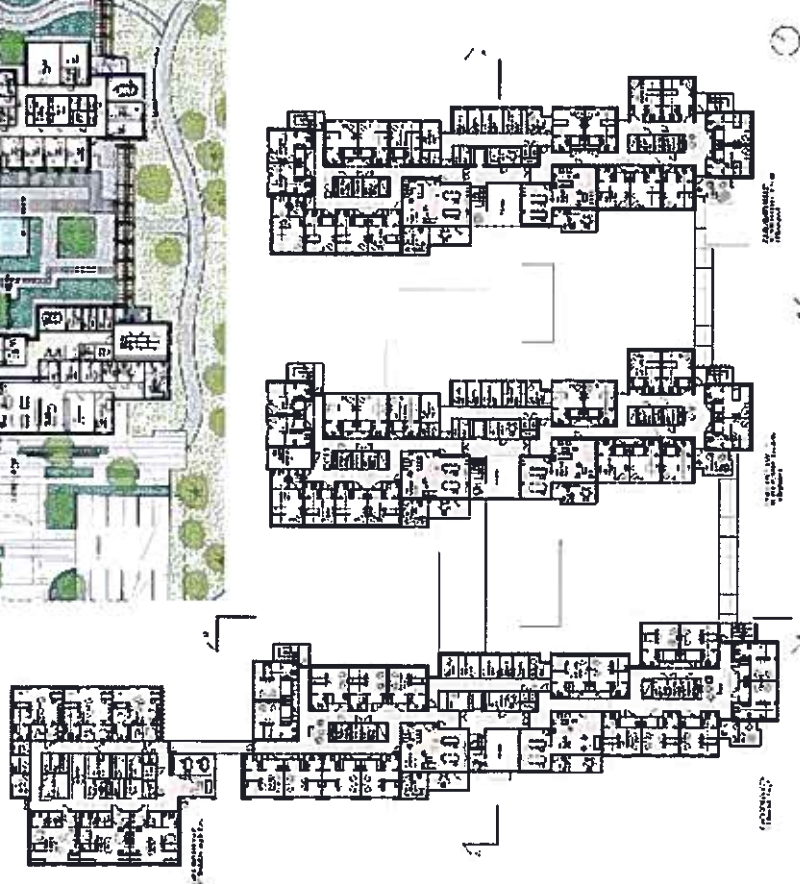
Hovedadkomst gir god adkomst til anleggets felles møteplass/torg. Området fungerer også som sentralt område for kommunikasjon. 3 heiser som gir kommunikasjon vertikalt, er fordelt for effektiv kommunikasjon. Møteplass/torg er inkludert i innvendig gate og kommunikasjonsareal, med manglende mulighet for adskilt bruk uten forstyrrende gangtrafikk (foredrag /scene mv.). Juryen mener felles møteplass /torg er løst på en mindre god måte, når dette arealet også skal fungere som kommunikasjonsareal. Kobling av møteplass/torg til uteoppholdsareal gir kobling til utvendige areal på dette planet. Dagsenter og tilbud til eksterne brukere er godt plassert nær hovedadkomst.

Omsorgsboliger er lagt i eget bygg mot Dr. Kvammes vei, mer uavhengig den øvrig sykehjemsbebyggelsen, som etterspurt i konkurranseprogrammet. Tilstrekkelig gode nok uteoppholdsareal for omsorgsboligene mangler etter juryens mening, i prosjektforslag «4711». Omsorgsboligenes planløsning er tilfredsstillende løst iht. programkrav.

Omsorgsboliger for yngre brukere er separat plassert nord i Dr. Kvammes vei i eget bygg iht. program. Juryen mener denne plasseringen gir disse brukerne for dårlige uteoppholdsareal, og at avstanden til Follumsvei og byen, ikke er tilfredsstillende. Bebyggelsen for yngre brukere er kun på et plan og vil etter juryens mening bli liggende i skyggen, klemt mellom omsorgssenteret og nytt nærsykehus på en mindre god måte.

1. etasje bakkeplan

like etasjer over grunnplan for hovedlamellene

Samdrift av både bogrupper og avdelinger er vanskelig i «4711». Vertikale hager deler opp fellesarealet i bogruppene slik at oppholdsareal ikke kan sambrukes. 2 bogrupper som hver består av 18 sykehjemsplasser (9x2 boenheter) kan kun driftes vertikalt. Dette er vurdert av juryen som begrensende for dette prosjektforslaget.

Legesenterets plassering er god nær hovedinngang, og hjemmetjenesten nord i anlegget med kort vei til p-kjeller er likeledes tilfredsstillende løst i «4711».

Rehabiliteringsavdeling er nært knyttet til både korttids- rehabiliterings- og avlastningsavdelingen men i noe lenger avstand fra omsorgsboliger. Rehabiliteringsavdelingen har gode dagslysareal.

Driftsareal og parkering er lagt til kjeller. Nedkjøring og logistikk for varelevering er ikke løst og i konflikt med innkjøring til parkering. Utgraving av areal til parkering er ikke sammenhengende under hele bebyggelsen. Juryen mener at det i et videre prosjektforløp vil være nødvendig å grave ut et større areal en «4711» viser i konkurranseforslaget som vil påvirke forslagets samlede bruttoareal. Kjøkken og adkomst varelevering er i konflikt med hovedadkomst.

Plangrepet i «4711» er kontrollert og det mangler netto programareal. Utover dette er det vurdert at funksjonsareal/kommunikasjonsareal må tillegges for å oppnå tilstrekkelig effektive areal. «4711» har med bakgrunn i dette konkurransens høyeste bruttoareal.

4. Økonomi

Deltakerne har kostnadsberegnet forslagene med ulikt utgangspunkt, slik at direkte sammenligning av disse beregningene ikke er relevant. Det er det videre prosjektforløpet som vil konkludere med prosjektets kvalitetsnivå og endelig rammekostnad pr. kvm.

Forslag med effektive netto programareal og dertil lav b/n faktor for å oppnå et lavest mulig bruttoareal, vil gi Alta kommune det best grepet for etablering av et arealøkonomisk prosjekt. «4711» mangler vesentlig nettoareal iht. programkrav. Bruttoareal er også vurdert å måtte økes for effektiv drift.

Prosjektenes fleksibilitet til å redusere eller øke funksjonsareal er vurdert, og det er for «4711» konkludert med at dette i noe grad kan gjøres.

Effektiv plassering av areal for videre utbygging til et samlet anlegg er forutsatt. Juryen mener «4711» ikke legger godt til rette for videre utbygging. Omfanget av egnete uteoppholdsareal mot sydøst reduseres og uteoppholdsareal med slagskygge i nord øker. Videre utbygging vil kreve ombygging i eksisterende anlegg ved nedkjøring til garasje.

5. Energi og miljø

Konkurransegrunnlaget etterspør miljøriktige løsninger, men ikke utover TEK 10. Viktige forutsetninger for å oppnå lav energibruk, er å planlegge arealeffektivt og kompakt for å kunne redusere varmetap fra bygget gjennom ytterveggsflatene.

Juryen kan ikke se at prosjektene entydig kan vurderes for dette tema. Det er imidlertid forutsatt videre bearbeiding av dette i et videre prosjektforløp.

Konklusjon

«4711» har etter juryens mening koblet bebyggelsen mot byen og Follumsvei i en for stram struktur i det mer åpne landskapsrommet. Sydvendte areal mot Follumsvei er egnet for opphold, men lamellbebyggelse skaper skygge mot sydvest. Store sammenhengende nordvendte areal i skyggen av ny bebyggelse er vurdert av juryen som mindre egnet for opphold. Dette gjelder særlig da Alta har lave solvinkler. Juryen mener utomhus i for stor grad blir restareal rundt bebyggelsen fremfor kvalitetsareal for beboere i «4711».

Volumenes strengt ortogonal struktur bidrar etter juryens mening til å skape et anlegg som samlet sett gir preg av institusjon fremfor variert bomiljø som konkurranseprogrammet etterspør. Variert grøntstruktur og uteoppholdsareal av høy kvalitet som del av det arkitektoniske formspråket, er i begrenset grad er vektet som hovedgrep i «4711».

Bygningene er gitt et felles uttrykk med ensartet lameller. Ny bebyggelse får på denne måten et enhetlig uttrykk, men juryen mener dette gir anlegget et for strengt institusjonspreg med bakgrunn i størrelsen og form på omsorgssenteret. Husbankens føringer om hjemlig preg og mindre enheter fremfor store institusjoner, vil vanskeligere kunne tilpasses når større enhetlige anlegg ikke varieres i uttrykk. Foreslått materialbruk gjenspeiler også etablering av et stort samlende volum, som vil oppfattes som et stort institusjonsbygg fremfor hjemlige enheter.

Prosjektforslaget etablerer et godt grep for oversikt over anleggets hovedfunksjoner. Fellesfunksjoner ligger funksjonelt på bakkeplan i «4711». Møteplass/torg er del av kommunikasjonsknutepunkt og vurdert som uegnet for adskilt bruk. Botilbud for yngre brukere er sikret separat plassering, men blir liggende i skyggen av anlegget mot nord. Samdrift av både bogrupper og avdelinger er vanskelig i «4711». Vertikale hager deler opp fellesarealet i bogruppene slik at oppholdsareal ikke kan sambrukes. 2 bogrupper som hver består av 18 sykehjemsplasser (9x2 boenheter) kan kun driftes vertikalt. Dette er vurdert av juryen som begrensende for dette prosjektforslaget.

«4711» mangler funksjonsareal iht. program og noe funksjonsareal er utformet slik at ytterligere areal vil måtte tillegges og bruttoareal dertil økes.